

ŠTIAVNICKÉ NOVINY

DVOJTÝŽDENNÍK MESTA BANSKÁ ŠTIAVNICA

9. október 2025

číslo 18

ročník XXXVI

cena 0,70 €

Festival

v
Moravskej Třebovej
str. 2

Vyhodnotenie

letnej turistickej
sezóny
str. 4

SLOVENSKÉ
BANSKÉ
MÚZEUM

Október

v
múzeu
str. 12

Na Budovateľskej ulici

vzniká nové inkluzívne ihrisko pre všetky deti

V pondelok 29. septembra sa na Budovateľskej ulici začali práce na dobudovaní moderného inkluzívneho detského ihriska, ktoré bude slúžiť deťom rôzneho veku a aj tým so zdravotným znevýhodnením.

Mesto Banská Štiavnica reagovalo na dopyt verejnosti a potreby miestnych obyvateľov z lokality Povrazník, ktorí dlhodobo volali po vytvorení plnohodnotného detského ihriska. V rámci výzvy Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR Ihrisko pre každé dieťa, získalo mesto na tento projekt dotáciu vo výške 45 000 eur.

Budovanie detského ihriska FOTO ARCHÍV MsÚ

33.str.

Zaplávať si môžete v škole

Guliver!

Mesto v spolupráci so spoločnosťou Tidly Slovakia, a. s., uzatvorilo zmluvu o spolupráci, na základe ktorej je možné od 1.10.2025 využívať bazén v Súkromnej základnej škole Guliver.

Bazén je pre verejnosť prístupný, pričom otváracie hodiny sú: **streda a piatok od 18.00 - 20.00 h, a sobota od 17.00 - 19.00 h.**

Vstupné návštevníka bazéna predstavuje sumu 5 eur na 2 hod. (za každý vstup). Vchod na bazén pre verejnosť je smerom k žel. stanici odzadu cez parkovisko.

Upozorňujeme plaveckú verejnosť, že je potrebné si so sebou doniesť plavecké čiapky! Čiapky si je možné zakúpiť na mieste za 5 €/ks. Platba možná aj platobnou kartou.

Takže všetci milovníci plávania, budeme sa tešiť, keď najbližšie mesiace využijete túto možnosť.

MsÚ

Absolutórium Salamandrovým dňom 2025

Salamandrové dni 2025 sú už za nami a keď čitateľ dostane naše noviny do rúk, uplynie od nich takmer celý mesiac.

Je to teda dostatočný čas na ich celkové zhodnotenie. Hneď na začiatku treba zdôrazniť ich výnimočnosť. Najdôležitejšie je to, že stále majú vysoký odborný, kultúrny a spoločenský charakter, pričom treba najviac oceniť, že ich neodmysliteľnou

súčasťou sú aj celoštátne oslavy Dňa baníkov, hutníkov, geológov a naftárov. Oceniť to treba hlavne z toho dôvodu, že už v Banskej Štiavnici sa síce neťaží, ale slovenská odborná pospolitosť nielenže nezabúda, ale stále si vysoko ctí niekdajšie svetoznáme banícke, hutnícke a geologické tradície. Zvláštnu pozornosť treba venovať aj tomu, že svetoznáma minulosť Banskej Štiavnice čoraz viac rezonuje aj v povedomí zahra-

ničnej verejnosti. Prvýkrát v doterajšej histórii nášho mesta nás pocítil počas Salamandrových dní 2025 aj apoštolský nuncius Nicola Girasoli, ktorý mal zo svojej návštevy hlboký zážitok a nevyhlásil, že v budúcom roku opäť navštívi Banskú Štiavnicu v súvislosti s tým, že v tomto roku uplynie presne 250 rokov od postavenia nášho vzácneho duchovného a architektonického skvostu - Kalvárie.

33.str.

INZERCIA

Oznam

Upozorňujeme našich prispievateľov, že príjem príspevkov a inzercie do každého čísla ŠN je vždy v nepárny pondelok **do 9.00 h.** Ďakujeme za porozumenie!

red.

Nedeľa 19.10. o 16.00 h

Gabby a jej kúzeľný domček

Komédia, dobrodružný, 90 min., P, Vstupné: 6€.

STAVMAT BŠ

STAVEBNINY

STAVMAT Banská Štiavnica, s.r.o.

Predajňa stavebnín
Horná Huta 42
tel.: 0918 624 835

Otváracie hodiny
po - pia: 7:00 - 15:30 hod.

POSKYTUJEME ZĽAVY OD 10 do 25%

z programu
primátorky**29.9.**

- Práca v meste, individuálne pracovné stretnutia s občanmi k ich potrebám a požiadavkám.
- Obhliadka miestnych komunikácií – mestská časť Banky a ul. Kremenisko.

30.9.

- Práca v meste, individuálne pracovné stretnutia s občanmi k ich potrebám a požiadavkám.
- Online rokovanie – Zasadnutie sekcie historických miest a UNESCO k financovaniu lokalít UNESCO.
- Pracovné rokovanie so zástupcom spoločnosti SIMKOR k rekonštrukcii strechy, výmeny krytiny – šindľa a výstavby historickej vežičky na Dome smútku Frauenberg.

1.10.

- Práca v meste, individuálne pracovné stretnutia s občanmi k ich potrebám a požiadavkám.
- Kontrolný deň na rekonštrukcii objektu Szitnyayovský dom – ZUŠ.
- Obhliadka Základnej školy Jozefa Kollára a zrekonštruovaných sociálnych zariadení.

2.10.

- Práca v meste, individuálne pracovné stretnutia s občanmi k ich potrebám a požiadavkám.
- Pracovné rokovanie k príprave rozpočtu mesta na rok 2026 a výhľadovo na roky 2027 a 2028.
- Účasť na zasadnutí Predstavenstva OOCR.

3.10.

- Práca v meste, individuálne pracovné stretnutia s občanmi k ich potrebám a požiadavkám.
- Pracovné rokovanie k projektom na podporu cestovného ruchu, rekonštrukciu priestorov TIK a vybudovanie výťahu v objekte Rubigall.
- Posledná rozlúčka s občiankou nášho mesta p. Irenou Melcerovou.

4.10.

- Občiansky obrad – sobáš.

6.10.

- Práca v meste, individuálne pracovné stretnutia s občanmi k ich potrebám a požiadavkám.
- Riešenie financovania rekonštrukcie plavárne.
- Redakčná rada ŠN.

Štiavničania, Štiavnica, médiá a súvzťažnosti

25.9. v Rádiu Lumen medzi 20.00 – 21.00 h hovorila Mgr. Mária Ďurianová, vedúca umelecko-historického odd. v múzeu vo Sv. Antone o rode Koháry. Tento rod sa zaslúžil o postavenie unikátneho kaštieľa vo Sv. Antone v pol. 18. stor., v ktorom je umiestnené múzeum s jedinečnými umelecko-historickými, prírodovednými zbierkami a unikátnymi poľovníckymi trofejami. **27.9.** v Rádiu Slovensko od 11.05 – 12.00 h relácia „Pálenica Borisa Filana“ bola venovaná našim najvýznamnejším folklórnym súborom Lúčnici a Sľuk-u. V súvislosti s Lúčnicou nebolo vôbec spomenuté, že začala svoju činnosť medzi brigádnikmi, ktorí budovali Trať mládeže z Hron-

skej Dúbravy do Banskej Štiavnice v r. 1948-49, a že prof. Štefan Nošál, ktorý sa zaslúžil najviac o to, že Lúčnica preslávila Slovensko na viacerých kontinentoch, začal pôsobiť v tomto súbore už ako vysokoškolský brigádnik na Trati mládeže. **29.9. – 3.10.** v Rádiu Devín vždy od 13.00 do 13.30 h bolo čítanie na pokračovanie z publikácie Anny Gruskovej „Tichý pobyt na ulici Göllnerovej-Gwerkovej“, kde hlavnými protagonistami obsahu tejto publikácie boli manželia akad. Malier Edmund Gwerk a PhDr. Alžbeta Göllnerová-Gwerková. Gwerk bol vynikajúci maliar, verejný činiteľ, ale aj predstaviteľ protifašistického odboja, a Göllnerová-Gwerková učila na banskoštiavnickom gymnáziu, bola významná historička, demokratka a spisovateľka a taktiež predstaviteľka protifašistického odboja. Stalo sa jej to aj osudným, 18.12.1944 skončila svoj život v plnom rozkvetu v masovom hrobe v Kremníčke.

Ján Novák

7.10.

- Práca v meste, individuálne pracovné stretnutia s občanmi k ich potrebám a požiadavkám.
  - Účasť na Zhromaždení vlastníkov pozemkov poľných revírov.
- 8.10.**
- Práca v meste, individuálne pracovné stretnutia s občanmi k ich potrebám a požiadavkám.
  - Príprava materiálov pre Ministerstvo financií SR k financovaniu lokalít UNESCO.
- 9.10.**
- Práca v meste, individuálne pracovné stretnutia s občanmi k ich potrebám a požiadavkám.
  - Príprava materiálov pre mestské zastupiteľstvo.
- 10.10.**
- Práca v meste, individuálne pracovné stretnutia s občanmi k ich potrebám a požiadavkám.
  - Príprava materiálov pre mestské zastupiteľstvo.

Viera Lauková

Podakovanie

Vážená pani primátorka,

dovoľte mi, aby som sa Vám srdečne poďakovala za ochotnú a profesionálnu pomoc Vašich príslušníkov Mestskej polície Banská Štiavnica, ktorej sa nám dostalo 5. augusta 2025 približne o 14.00 h pri našej návšteve Banskej Štiavnice. Spolu s priateľkou sme autom zabúdili k futbalovému ihrisku a po

nesprávnom nasmerovaní navigácie sme sa ocitli v neprejazdných uličkách (Údolná ul. 1), kde sa naše vozidlo v dôsledku prudkého klesania a ostrého uhla v zákrute dostalo do nepríjemnej situácie.

Po telefonáte na Mestskú políciu prišli dvaja príslušníci MsP, ktorí nám ochotne pomohli vytlačiť auto späť a následne nás bezpečne odprevadili až k miestu nášho ubytovania. V tom

strese sme sa, žiaľ, nespýtali na ich mená, no vždy budeme na nich s veľkou vďakou spomínať.

Vďaka ich rýchlej reakcii, profesionalite a ľudskému prístupu sme prvú chvíľu v Banskej Štiavnici, hoci sprevádzané stresom, prežili s pocitom veľkej úľavy a vďačnosti. Sme veľmi vďační za ich pomoc a podporu. S úctou a poďakovaním

Eva Lisková

Štiava v Moravskej Třebovej

Festival ŠTIAVA, ktorý sa uskutočnil 26. – 27.9. 2025 bol unikátnym projektom nášho partnerského mesta Moravská Třebová, ktoré sa rozhodlo odprezentovať našich umelcov miestnemu publiku.

Otvárací deň pripravil súbor Parádajz Pikčr s predstavením Ančou do Prahy. Štiavnickí divadelníci cestujú na Moravu pravidelne a za roky si už vybudovali publikum, ktoré sa na ich predstavenie teší a rado ho navštevuje. Aj preto sa ich predsta-

venie aj v tomto roku stretlo so záujmom divákov a nakoniec zaslúženým úspechom.

Druhý deň podujatia patrila hudbe. V priestoroch miestneho zámku vystúpila Štiavnická muzika, Sokoliari sv. Bavona, Hills Bros a EA. Miestnym divákovi rôznych vekových kategórií tak ponúkli niekoľko rôznych ukážok toho, čo ponúka naša regionálna kultúra. A zdá sa, že organizátori to aj ocenili. Krátko po podujatí totiž prebehli diskusie o ďalších vystúpeniach či potenciálnych spoluprákach medzi oboma

mestami.

Na tomto mieste by sme radi poďakovali vedeniu Mesta Moravská Třebová na čele so starostom Pavlom Charvátom a riaditeľke Kultúrnych služieb mesta Moravská Třebová Marii Blažkovej s kolektívom za to, že bezpochyby skvele a inšpiratívny projekt zorganizovali a skvele sa postarali o všetkých účinkujúcich. Veríme, že aj týmto krokom sa ešte viac prehĺbi spolupráca medzi našimi mestami v oblasti kultúry.

Rastislav Marko

Na Budovateľskej ulici

vzniká nové inkluzívne ihrisko pre všetky deti

Š1.str. Práce budú prebiehať počas nasledujúcich troch týždňov a výsledkom bude pestré a bezpečné ihrisko s množstvom herných prvkov. **Medzi nové prvky patria:** Vežová multifunkčná zostava, Lanová pyramída, Prevažovacia hojdacka, Balančný mostík, Lanová preliezka,

Opičia dráha, Gymcenter. Nechýbajú ani inkluzívne prvky, ktoré sú navrhnuté tak, aby ich mohli využívať aj deti so zdravotným znevýhodnením: Kresliaca tabuľa s počítadlom a piškvorkami, Visiaca hojdacka typu „hmiezo“, Bezbariérový domček. Celkové náklady na projekt predsta-

vujú 50 623,11 eur, pričom zvyšok sumy dofinancuje mesto z vlastných zdrojov. Realizáciou tohto projektu sa Banská Štiavnica zaradi medzi mestá, ktoré aktívne podporujú inklúziu a bezbariérovosť vo verejných priestoroch.

MsÚ

Absolutórium Salamandrovým dňom

2025

Š1.str. Výnimočná bola aj účasť viacerých zahraničných delegácií, ako aj účasť našich najvyšších štátnych predstaviteľov. Salamandrových dní 2025 sa nezúčastnil len prezident SR Peter Pellegrini, ale aj viacerí podpredsedovia vlády a ministri SR, ako aj ďalší významní predstavitelia našich ministerstiev, europoslanec Braňo Ondruš, poslanci NR SR, ale aj významní predstavitelia hospodárskeho, kultúrneho a spoločenského života na Slovensku. S viacerými som mala aj rozhovory o ďalšom rozvoji nášho mesta. Zvlášť treba oceniť vystú-

penie podpredsedu vlády SR Petra Kmeca na slávnostnom zasadnutí MsZ v Kostole sv. Kataríny dňa 12.9.2025, keď deklaroval potrebu pomôcť zo strany vlády SR špecifickým podmienkam a potrebám Banskej Štiavnice, ktorá je zapísaná v Zozname svetového dedičstva UNESCO od decembra 1993. Výnimočnú hodnotu má aj dar nášmu mestu od Maďarského národného archívu- darovacej listiny z 11.1.1275, v ktorej sa hovorí o darovaní Kostola sv. Mikuláša Dominikánom. Výnimočnú hodnotu má táto listina v tom, že jej súčasťou je

aj mestská pečať, na ktorej sú znázornené prvýkrát v Európe banícke insígnie. Aj tento slávnostný akt v Kostole sv. Kataríny opäť zdôraznil ďalšiu svetoznámu historickú prioritu nášho mesta.

Ešte raz, čo najúprimnejšie ďakujem všetkým, ktorí sa zaslúžili o výnimočný obsah Salamandrových dní 2025 a pevne verím, že tomuto podujatiu zachovajú aspoň takú priazeň ako v tomto roku aj v budúcom roku pri Salamandrových dňoch 2026!

Mgr. Nadežda Babiaková,
primátorka mesta

Medzinárodný mládežnícky projekt

Prvý septembrový týždeň sa študenti SOŠ sv. Františka Assiského zúčastnili medzinárodného mládežníckeho projektu, ktorý bol realizovaný v rámci programu Európskej únie CERV.

Miestom konania bolo partnerské mesto Tatabánya (Maďarsko), pod záštitou Univerzity Edutus. Úlohou študentov bolo vybudovať európske mesto budúcnosti a zároveň diskutovať o dôležitých otázkach, ako sú vzdelávanie, energetika, bývanie, doprava či zdravotníctvo. Naši študenti boli rozdelení do dvoch tímov, v ktorých spolupracovali so študentmi z Nemcka, Maďarska a Poľska. Na tvorbu projektov využívali programy na 3D modelovanie, 3D tlač, mikrokontroléry a iné IoT zariadenia. Cieľom projektu nebolo len získavanie praktických zručností, ale aj zažívanie kultúrnej rozmanitosti, spoznávanie nových ľudí, zlepšovanie komunikačných schopností a budo-

Záverečné vyhodnotenie mládežníckeho projektu FOTO ARCHÍV AUTORA

vanie vzájomnej súdržnosti. Komunikácia medzi študentmi a lektormi prebiehala v anglickom jazyku. Každý študent počas budovania projektu priniesol niečo vlastné a špecifické. Pre študentov bol pripravený celodenný program. Od 9-tej hodiny do 16-tej hodiny pracovali na svojich projektoch a v poobedných hodinách sa bližšie spoznávali formou športových aktivít, ktoré pre nich pripravili študenti z Maďarska. Vyskúšali sme si, aké náročné vie byť džudo, vyliezli sme po skalnatej ferate, zmerali sme si sily v pretlačaní rukou a nechýbal

ani futbalový zápas. V predposledný deň študenti prezentovali svoje vytvorené projekty pred vedením mesta Tatabánya a delegáciami z miest Aalen (Nemecko), Bedzin (Poľsko) a Banská Štiavnica. Záverečné poobedie patrilo baníckym slávnostiam, ktoré organizovalo mesto Tatabánya. Chcel by som týmto poďakovať univerzite Edutus a mestu Banská Štiavnica za možnosť zúčastniť sa tohto projektu, ale predovšetkým ďakujem študentom za skvelú reprezentáciu mesta a školy.

Mgr. Jozef Gibala

Prevod majetku

Mesto Banská Štiavnica v zmysle § 9a ods. 1 písm. a), ods. 2 zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov a v súlade s uznesením Mestského zastupiteľstva v Banskej Štiavnici č. 124/2025 zo dňa 27. augusta 2025 zverejňuje: **Zámer Mesta Banská Štiavnica č. 26/2025 na prevod majetku** Mesta Banská Štiavnica v k. ú. Banská Štiavnica

- **Pozemok parc. č. E KN 5955, vo výmere 136 m2 záhrada**
- **Pozemok parc. č. C KN 244/1 vo výmere 902 m2 záhrada**

Nehnuteľnosti sú vedené v katastri nehnuteľností Okresného úradu v Banskej Štiavnici, katastrálny odbor, na LV č. 1, (pod B1), pre Okres Banská Štiavnica, obec Banská Štiavnica, k. ú. Banská Štiavnica v prospech vlastníka Mesto Banská Štiavnica v 1/1.

Minimálna požadovaná kúpna cena je: 30 €/m², t.j. celkom 31 140 €. Všeobecná hodnota nehnuteľnosti je určená znaleckým posudkom č. 35/2021 zo dňa 19.6.2021, vypracovaným znalcom z odboru stavebníctvo Ing. Igorom Mičkom, vo výške 28 200 € (27,19 €/m²).

Zámer na odpredaj citovaných pozemkov bol schválený uznesením MsZ č. 21/2023 zo dňa 15. februára 2023.

Vyhlásenie IV. opakovanej OVS na prevod pozemkov bolo schválené uznesením MsZ č. 124/2025 zo dňa 27. augusta 2025.

Podmienky obchodnej verejnej súťaže sú zverejnené na úradnej tabuli Mesta Banská Štiavnica.

Podmienky obchodnej verejnej súťaže a súťažné podklady sú zverejnené na webovom sídle mesta Banská Štiavnica: <https://www.banskastiavnica.sk/obcan/samosprava/transparentna-samosprava/ponuka-majetku/> Bližšie info k spôsobu, dôvodu a podmienkam prevodu majetku získate na odd. SM MsÚ: **Bc. Vladimíra Lempochnerová:** 045/6949642.

Mgr. Nadežda Babiaková,
primátorka mesta

myšlienka
dňa

„Neskoré šťastie je ako krásna jeseň, človek sa z neho teší dvojnásobne.“

Gotthold Ephraim Lessing

Prevod majetku

Mesto Banská Štiavnica v zmysle § 9a, ods. 1, písm. a), ods. 2 zákona SNR č. 138/1991 Zb., o majetku obcí v znení neskorších predpisov v súlade s uznesením MsZ v Banskej Štiavnici č. 123/2025 zo dňa 27.8.2025 zverejňuje: Zámer Mesta Banská Štiavnica č. 27/2025

1. prevod majetku Mesta Banská Štiavnica: Stavba súp. č. 40 (Klub dôchodcov + Pošta), postavená na pozemku parc. č. C KN 453 a 454, v k. ú. Banská Štiavnica, miestna časť Štefultov. **Pozemok parc. č. C KN 453, vo výmere 169 m², zastavaná plocha a nádvorie. Pozemok parc. č. C KN 453, vo výmere 589 m², zastavaná plocha a nádvorie.** Nehnuteľnosti sú vedené v KN Okresného úradu v Banskej Štiavnici, katastrálny odbor na LV č. 1, pre okres Banská Štiavnica, obec Banská Štiavnica, k.ú. Banská Štiavnica v prospech vlastníka Mesto Banská Štiavnica v 1/1.

2. spôsob prevodu majetku uvedeného pod bodom 1, a to obchodnou verejnou súťažou v súlade s ust. § 9a, ods. 1, písm. a) zákona SNR č. 138/1991 Zb., o majetku obcí v znení neskorších predpisov, **s použitím § 281 a nasl. Obchodného zákonníka** na podávanie najvhodnejšieho návrhu na uzatvorenie kúpnej zmluvy na predaj nehnuteľného majetku Mesta Banská Štiavnica.

3. Dôvody navrhovaného prevodu spôsobom uvedeným v §9a, ods. 1, písm. a) zákona SNR č. 138/1991 Zb., o majetku obcí v platnom znení: Mesto predmetný pozemok nevyužíva na plnenie svojich úloh a pre Mesto je to prebytočný majetok. Minimálna požadovaná kúpna cena je: **120 000 €**.

Zámer na prevod citovaného majetku obchodnej verejnej súťaže bol schválený uznesením MsZ č. 44/2025 zo dňa: 25.3.2025. Vyhlásenie I. opakovanej verejnej obchodnej súťaže na prevod nehnuteľného majetku bolo schválené uznesením MsZ č. 123/2025 zo dňa 27.8.2025. Podmienky verejnej obchodnej súťaže spolu s prílohou „Súťažný návrh na predaj majetku“ sú zverejnené na úradnej tabuli mesta Banská Štiavnica a na: <https://www.banskastiavnica.sk/obcan/samosprava/transparencia-samosprava/ponuka-majetku/>.

Mgr. Nadežda Babiaková,
primátorka mesta

Vyhodnotenie letnej turistickej sezóny 2025 v IC Banská Štiavnica

Stručné vyhodnotenie sezóny

V roku 2025, počas hlavnej turistickej sezóny, v mesiacoch jún, júl a august, navštívilo Informačné centrum Banská Štiavnica 9 346 klientov. Priemerná denná návštevnosť v letnej sezóne bola 119 klientov /minulý rok 123/. Podiel slovensky hovoriacich klientov bol 88%. V rámci neslovensky hovoriacich klientov bolo najviac klientov z Maďarska, nasledovali klienti z Čiech, čo sa stalo po prvýkrát. Zatiaľ čo z Maďarska prišlo obvyklé množstvo klientov, z Čiech dorazila len štvrtina obvyklého počtu.

Najväčší záujem v informačnom centre bol o mapku mesta a všeobecné typy čo navštíviť. Po minuloročných problémoch s chýbajúcimi obrázkovými mapami sme sa odhodlali k riešeniu tohto problému vlastnými silami a vďaka schopnostiam zamestnancov IC sme dokázali rekonštruovať tlačové podklady, aktualizovať ich a priňať návštevníkom mapu, akú si toto mesto zaslúži. Nebyť osobného prístupu pani primátorky, aby sa táto mapa vyrobila, tak by sme nemali skoro nič. Stály záujem bol o cyklotrasy, kde sme aspoň na sezónu mali aj veľmi žiadanú mapu „Bajkom k tajchom“. Klienti vyhľadávali aj jazdu vláčikom, z ktorej sa stáva cieľ návštevy a pýtali sa aj na návštevu Kalvárie.

Vďaka spolupráci s partnermi ako OOCR Región Štiavnica môžeme klientom zdarma poskytnúť materiály o okolitých obciach, vtipného sprievodcu a kultúrny a Pešo do skanzenu. Od „Združenie turizmu“ v Banskej Štiavnici sú

poskytované tlačené mapy mesta, Kalvárie a okolia.

Ešte minulý rok pracovali v informačnom centre traja pracovníci. Od začiatku mája 2025 ale ukončil pracovný pomer v IC jeho dlhoročný pracovník Ing. Sedilek. Za jeho doterajšiu prácu v prospech rozvoja turistického ruchu v meste mu chceme aj týmto spôsobom poďakovať. Želáme mu zašlúžený pokoj a veľa zdravia. Celú tohtoročnú letnú turistickú sezónu sme teda zvládli už len dvaja, čo vzhľadom na minimálny pokles návštevnosti oproti minulému roku, je vcelku slušný výkon. Za svoju prácu dostávame písomné pochvaly, hodnotenia a recenzie na portáloch sú tiež dosť vysoké: Google (4,5*/5) a TripAdvisor (4,4*/5).

Predaj v informačnom centre

Propagačný materiál v informačnom centre, ktoré je v správe Mesta Banská Štiavnica, tvoria v najväčšej miere materiály, ktoré klienti dostávajú zdarma.

Tržby sú tvorené hlavne predajom magnetiek, pohľadníc, drobných publikácií, turistických máp a rôzneho propagačného tovaru a suvenírov /turistické známky, kľúčenký, nálepky, privesky, slnečné okuliare, magnetky, miestne minerály a pod./. Do ponuky predávaného sortimentu sa snažíme zaraďovať aj nové knižné publikácie o meste, štúdie a iné materiály o technických, geologických a kultúrnych zaujímavostiach regiónu.

Informačné centrum zabezpečuje aj predpredaj lístkov na rôzne kultúrne podujatia a koncer-

ty. Túto časť našich služieb už ale jej objednávateľia využívajú čoraz menej a presúvajú predaj na internetové portály. V prípade času sme ale klientom pomohli kúpiť si lístky online a vytlačiť si ich, čím sme síce nezískovo, ale ľudsky pomohli starším občanom.

Sprievodcovské a iné služby

Od začiatku roka bolo vypravených 49 sprievodcov k sprevádzaniu turistických skupín. V tejto oblasti sme nezaznamenali oproti minulej sezóne významnú zmenu. Okrem klasického sprevádzania pripravujeme pre návštevníkov aj špecializované prehliadky mesta s prihladením na záujmy alebo vek turistov. Vieme poskytnúť aj zážitkové sprevádzanie, či sprievodcu po technických alebo školských pamiatkach B. Štiavnice. Ďalšou službou pre verejnosť je možnosť uskladnenia príručnej a inej batožiny v priestoroch IC, čo využíva čoraz viac návštevníkov.

Záver

IC Banská Štiavnica bolo založené ako jedno z prvých turistických informačných centier Slovenska, sme zakladajúcim členom Asociácie informačných centier Slovenska /AiCES/, spĺňame na príslušnej úrovni profesijný štandard pre činnosť informačných centier. Zúčastňujeme sa všetkých odborných kolokvií AiCESu, vzdelávame sa v danej oblasti, podieľame sa na tvorbe koncepcií, stratégií a legislatívnych úprav, ktoré sa týkajú cestovného ruchu a činnosti informačných centier.

Vypracovali: Mgr. Peter Danáš,
Mgr. Peter Chytil

Hry Plameň 2025

Banská Štiavnica -futbalové ihrisko 20.9.-21.9.2025 sa konal XVI. ročník Majstrovstvá Slovenska hry Plameň 2025.

Za pekného slnečného dňa 20.9.2025 v sobotu o 11.30 h začal Beh na 60m s prekážkami. Z každého kraja sa zúčastnili víťazi z krajských hasičských Plameň hier 2025 v kategóriách chlapci a dievčatá. V Banskej Štiavnici sa

zišlo 16 najlepších družstiev. 14.00 h - Slávnostné otvorenie vykonal Bc. Jozef Smolinský, prezident DPO SR. Prihovor mali: Dr.h.c. JUDr. Lucia Kurilovská, PhD., štátna tajomníčka MV SR, PhDr. Katarína Harvanová za Mesto Banská Štiavnica. 15.00 h Požiarny útok na vodu. 21.9.2025 (nedeľa). 9.30 h - Plnenie disciplín požiarného útoku CTIF. 15.00 h - Slávnostné vyhodnote-

nie súťaže. XVI. celoštátne kolo hry Plameň, Banská Štiavnica, 20. – 21. 9. 2025.

Kolektívy mladých hasičov na stupňoch víťazov.

1. miesto: dievčatá DHZ Veľký Lapáš Kraj NR.

1. miesto: chlapci DHZ ZŠ Šuňava kraj PO.

Srdečne gratulujeme!

Vladimír Poprac

Jesenná Gruntovačka 2025

v Banskej Štiavnici

Oblasťná organizácia cestovného ruchu Región Banská Štiavnica v spolupráci s dvoma banskoštiavnickými strednými školami sa v utorok 23. septembra 2025 už po 14.-krát zapojila do celokrajského podujatia Gruntovačka, ktorú už od roku 2018 organizuje a finančne podporuje Krajská organizácia cestovného ruchu.

„Gruntovačky sa v Banskej Štiavnici konajú pravidelne dvakrát do roka – na jar pri príležitosti Dňa Zeme a na jeseň počas Svetového čistacieho dňa. Ide o dobrovoľnícke podujatia zamerané na čistenie obľúbených lokalít, spojené s osvetou o ochrane životného prostredia“ povedala Zuzana Parajová, koordinátorka rozvoja OOCR Región Banská Štiavnica.

Tento rok sme gruntovali dve lokality v okolí mesta:

Študenti odboru Životné prostredie Spojenej školy Samuela Mikovíniho očistili, ošetrili a natreli drevené časti Pontónu na tajchu Klingera a vyzbierali odpadky v jeho okolí. Študenti odboru lesnej techniky odboru Mechanizátor lesnej výroby Elokovaného pracoviska Strednej odbornej školy lesníckej vyzbierali

Študenti SOŠ lesníckej na Červenej studni FOTO ARCHÍV OOCR RBŠ

odpadky cestou z Námestia sv. Trojice na Červenú studňu, okolie Veľkej aj Malej Vodárenskej nádrže a následne prípravkami na drevo ošetrili zábradlie a samotné Javisko na trase náučného chodníka Štiavnica z nadhľadu.

Podľa marketingovej koordinátorky OOCR Lívie Olahovej je Gruntovačka dlhodobou iniciatívou, ktorá spája školy, verejnosť, občianske združenia a samosprávy v úsilí o skvalitnenie životného prostredia. Cieľom je nielen upratovanie prírodných lokalít, ale aj podpora environmentálneho povedomia

a aktívneho vzťahu k prírode.

Touto cestou by sme sa radi poďakovali Bufetu na Klingeri za poskytnuté občerstvenie pre účastníkov brigády, pedagógom za prejavovaný záujem a v neposlednom rade za nadšenie zúčastnených študentov pri tejto dobrovoľníckej aktivite.

Táto aktivita mohla vzniknúť aj vďaka podpore Ministerstva cestovného ruchu a športu SR a Banskobystrickému samosprávnemu kraju.

Tím OOCR, Región Banská Štiavnica

Európsky deň jazykov na hotelke

Rada Európy rozhodla v roku 2002 zriadiť každoročnú tradíciu a vyhlásiť 26. september za Európsky deň jazykov.

Po celej Európe sa konajú rôzne podujatia, ako sú súťaže, kvízy, besedy, rozhlasové vysielať a tvorivé aktivity.

Už tradične si aj my, hoteláci, pripomíname tento deň a snažíme sa vzbudiť záujem o učenie cudzích jazykov prostredníctvom súťažných aktivít, oboznámiť žiakov trochu inak s rôznymi európskymi jazykmi, krajinami, ich kultúrami s dôrazom na efektívne učenie. Tento rok sme zostali verní celoškolskému kvízu, tentokrát so zameraním na geografiu, umenie/kultúru, osobnosti a neodmysliteľnú súčasť – gastronómiu. Žiaci celej školy súťažili pod záštitou vlajky jednotlivých

európskych krajín, pasovali sa statočne so všeobecným prehľadom či zaujímavosťami Európy, utvrdili sa v členení indoeurópskych jazykov a pri šálke horúceho čaju a chutné-

ho občerstvenia si v časovom limite pretrénovali jazykové znalosti v angličtine, nemčine aj francúzštine. Víťazný tím štvrtákov zdolal s nadhľadom všetky oblasti a potvrdil len, že mnohojazyčnosť v školskom prostredí má svoje miesto. Jazykové vzdelávanie má na našej škole veľký priestor, uvedomujeme si totiž, že aj pre hotelákov

je jazyk mostom medzi kultúrami a učenie sa jazykov pomáha rozvíjať medzikultúrne porozumenie a zblízuje ľudí v Európe.

SHA

kam v BŠ
a okolí?

9. -11.10. Interpretačné dni klasickej gitarovej hry. Medzinárodný festival. HUAJA, Botanická 2, BŠ, 10.00 h

10.10. Benefičný večer pre SČK Banská Štiavnica. KD Sv. Anton, 17.00 h

Deti - svetlo sveta. Prednáška a beseda o dôležitosti a princípoch výchovy. KC Eleuzína, H. ružová 1, BŠ, 18.00 h

Diskusia Trojica Air: Anouk Jeannon & Miroslav Mišák. Francúzka prekladateľka a autor knihy Denníky domorodcov. Art Cafe, Akademická 2, BŠ, 18.00 h

Komentovaná prehliadka výstavy Growing Newts, Galéria Jula Bindera, Nám. sv. Trojice 21, BŠ, 17.00 h

Kačacie hody so živou hudbou. U Gazdu, Trate mládeže, BŠ, 19.00 h

Jazz večer. Ruin bar. Nám. sv. Trojice 5, BŠ, 19.30 h

11.10. Workshop Dravce - jeseň 2025. Workshop fotenia dravcov, s možnosťou zachytiť majestátnu dravcu v plnej kráse. ZŠ s MŠ M. Hella, Št. Bane, 8.00, 18.00 h

11., 18.10. Po stopách slávnych. Návšteva autentického banského podzemia štólne Glanzenberg. Kammehofská 26, BŠ, 10.00, 12.00 h

11.10. Latino párty. Ruin bar. Nám. sv. Trojice 5, BŠ, 20.00 h

12.10. Koncert: Shanna Waterstown. Blueswoman s úžasným hlasom na najvyššej úrovni. Kultúrne centrum, Kammerhofská 1, BŠ, 19.00 h. BŠ a B. Belá

17. 18.10. JAMA 79. ročník Milana Adamčiaka. (Im)provizórny spoločný čas, tvoria všetci, ktorí sa rozhodli aktívne zapojiť, podporiť, priložiť ruku.

17.10. Qiuz. Ruin bar. Nám. sv. Trojice 5, BŠ, 20.00 h

18.10. Potešenie z tekvice a jablka. Varíme so šefkuchárom. Terasa u Blaškov, Počúvadlianske jazero, 10.00 h

Degustácia vín Velvet & Wild. Večer plný chuti a vôní. Barcadam Caffé, Nám. sv. Trojice 17/13, BŠ, 19.00 h

Červený bicykel. Ruin bar, Nám. sv. Trojice 5, BŠ, 20.00 h

Zmena programu vyhradená!

OOCR Región Banská Štiavnica

Prežili sme Salamander – a čo ďalej ?

Myšlienka, ktorú som použil pre názov tohto príspevku možno prebehla hlavou aj niekomu inému. U mňa to súvisí prioritne so Spevokolom Štiavničan (správne sú obidve písmená veľké, lebo je to vlastné meno nášho občianskeho združenia).

Salamandrové dni (mne osobne sa viac páči skrátené označenie Salamander) sú významným medzníkom v živote nášho mesta a aj v činnosti nášho speváckeho zboru. K dátumu uskutočnenia Salamandrového sprievodu vždy bilancujeme predchádzajúci rok. Teraz to bol 53. rok existencie nášho zboru. Počas neho sme mali 52 skúšok a zhodou okolností aj 52 vystúpení. V priemere teda každý týždeň jedna skúška a jedno vystúpenie. Znamená to obrovské množstvo času a práce. A za tú chcem všetkým aktívnym členom spevokolu poďakovať, osobitne nášmu zbormajstrovi Jankovi Kružlicovi.

Opäť sa nám podarilo zorganizovať vlastný výročný koncert, zúčastniť sa mnohých podujatí doma, v iných mestách a obciach na Slovensku a vďaka podpore našej samosprávy aj v Maďarsku – v Tatabáni. Tu sa na chvíľku zastavím z viacerých dôvodov.

Po prvé, musím a chcem poďakovať samospráve za trvalú podporu. Poskytuje nám priestory na skúšanie speváckeho zboru a zázemie nášho združenia. Poskytuje nám každoročne peňažnú dotáciu na činnosť. Či sa to niekomu páči alebo nepáči, bez peňazí sa dá robiť máločo. Do značnej miery je to aj osobná zásluha pani primátorky Nadeždy Babiačkovej, preto ďakujeme aj jej osobne. Z principiálnych dôvodov musím, a osobne chcem uviesť aj kritickú poznámku. Niektorým poslancom sa nepáči, že sme vystúpili aj na protestných zhromaždeniach organizovaných iniciatívou Banská Štiavnica nebude ticho. My sme výsostne apolitické združenie pôsobiace v kultúrnej oblasti. Neúčastňujeme sa žiadnych podujatí, ktoré sú organizované politickými stranami a nevyslovujeme sa za alebo proti nejakému politickému názoru. Ako súčasť veľkej rodiny mimovládnych organizácií však máme nespochybniteľné právo zúčastniť sa a podporiť (speváckym

Mužský spevácky zbor Štiavničan v Tatabáni FOTO ARCHÍV AUTORA

vystúpením) podujatie organizované inou mimovládou organizáciou alebo občianskou iniciatívou, ktorého cieľom je poukázanie na aktuálne otázky celospoločenského významu a zaujatie občianskeho postoja k nim. Napríklad otázka vojny, spravodlivosti, korupcie, zneužívanie moci a podobne. Z rovnakých dôvodov sme sa zúčastnili podujatí organizovaných Zväzom protifašistických bojovníkov, Maticou slovenskou, Živenou a podobne (všetkým partnerom za spoluprácu ďakujeme). Politika je v dnešnej modernej dobe všadeprítomná, ale mali by sme vedieť rozlíšiť občiansku angažovanosť pre všeobecné dobro a politickú angažovanosť.

Po malej odbočke sa vrátim k zmyslu a účelu tohto príspevku a tým je podať informáciu o našej činnosti. Ako sme teda ten slávny Salamander prežili ?

Už vo štvrtok sme sa zúčastnili slávnostného banického šachtágu, ktorého priebeh nás dosť rozladil, a to nemyslím v hudobnom zmysle. Tieto veci si však vydiskutujeme na pôde hlavného organizátora Banskostiavnicko-hodrušského banického spolku. Je to jeden z našich hlavných partnerov, s ktorým máme dlhodobú úspešnú spoluprácu, za ktorú mu ďakujeme. Snáď sa pre pár kritických slov neurazia. V piatok o 11.00 sme sa stretli v Kostole svätej Kataríny Alexandrijskej (slovenský kostol), aby sme sa pripravili na vystúpenie počas slávnostného zasadnutia mestského zastupiteľstva so začiatkom o 12.00 (postupne zazneli tri sklad-

by). Po krátkej prestávke na tom istom mieste sme účinkovali počas celoštátnych osláv Dňa baníkov, hutníkov, geológov a naftárov (postupne zazneli štyri skladby), ako i nadväzného vztyčenia zástavy miest svetového dedičstva UNESCO (zazneli dve skladby). Až potom (cca po piatich hodinách sústredenej a disciplinovanej účasti) sme mali prestávku na občerstvenie a nasledoval presun do Salamandrového sprievodu, v ktorom supľujeme valetantov (ľúčiach sa absolventov banickej akadémie) a spievame celú cestu, ktorá trvá cca 1 a pol hodiny. V podstate sme odpracovali celú spevácku šichtu. Kto to nikdy neabsolvoval, len ťažko si vie predstaviť, aké je to náročné. Až potom nastal čas na zábavu aj pre nás.

Počasie bolo tohto roku na našej strane a na rozdiel od minulého roka, našli sa dobrodinci, ktorí nám podali pohár vody (skutočne myslím vodu, lebo minulý rok nám veru nikto ani tú vodu nepodal ...), či dokonca hlt vína. Takže naše hlasivky to vydržali a musím konštatovať, že tohtoročný Salamander sme zvládli skutočne výborne, bez akýchkoľvek problémov a aj spevácky na vysokej úrovni.

Vystupovali sme ešte aj v sobotu na pódii, ale to už je začiatok ďalšieho banického roka a bude to súčasťou nasledujúcej bilancie.

A čo ďalej ?

Každá minca má dve strany, tak aj na túto otázku sa pozrieme z dvoch strán.

Jedna je pohľad zvnútra nášho združenia. Stále máme chuť a plá-

ny, čo urobiť lepšie, inak, nové, aby to uspokojilo nás i našich poslucháčov. Naše možnosti sú limitované počtom členov, vekom, našimi schopnosťami, peniazmi a kadečím ďalším. Za 53 rokov existencie sme dokázali odolnosť, húževnatosť i odvahu pri riešení rôznych problémov. Otázka znie, dokedy dokážeme čerpať iba z vnútorných zdrojov natoľko, aby sme vedeli fungovať ako mužský spevácky zbor.

Druhá strana by mal byť pohľad zvonka, teda pohľad ostatných na nás. Napriek opakovaným výzvam i na stránkach týchto novín, noví záujemcovia o činnosť v spevokole sa nehlásia. Nikto sa počas roka nezaujíma o to, ako fungujeme, či niečo potrebujeme. Opravujem, jediný, kto sa nás na to za celý rok opýtal, bol viceprimátor Peter Ernek, ktorému okrem iného aj za toto patrí naše poďakovanie. Nikto o nás, ani nám, nič nenapíše. Vyzerá to tak, ako by sme boli len tolerovaní alebo dokonca len trpení. Toto zdanie je však v rozpore s tým, že sme žiadani, a to do takej miery, že niektoré vystúpenia musíme odrieknuť. Vidím v tom určité protirečenie. Akoby sa čakalo, že spevokol tu bude vždy, automaticky bude vždy pripravený vyhovieť všetkým želaniam. Jednoducho sme sa stali samozrejmosťou, ktorá si nezaslúži žiadnu starostlivosť, úctu ani vďaka. To nám je ľúto, a preto je na mieste aj otázka - čo ďalej ? Na odpoveď čakáme. Zatiaľ sme tu a zatiaľ fungujeme. Zatiaľ.

Zdar Boh !

Rudolf Fajbík

Žila medzi nami...

**Margita Buzalková,
rod. Ladziarska**

(*21.4.1924 Banská Štiavnica -
†24.9.2017 Banská Štiavnica)

Pani Margita Buzalková, rod. Ladziarska, bývala s bratom a s rodičmi na Hornej Resle, č. 118/IV. až do roku 1945. Medzitým chodila do školy, študovala a začala pracovať na Župnom úrade v Banskej Štiavnici, po zrušení oddelenia preložená do Nitry na Štátny stavebný úrad – oddelenie technické. V Nitre si urobila Obchodnú akadémiu.

V roku 1947 sa vydala za pána Štefana Buzalku, pracovali a bývali v Nitre - Ústav pre chov koní, tam manžel pracoval ako ekonóm a prišiel február 1948, veľké oslavy, víťazstvo KSČ, išli všetci pracovníci do sprievodu, všetci koniari na koňoch a vychádzali von a v každom okne vlajka červená, kosák a kladivo. Manžel povedal len toľko. „Ale veď je to výročie vzniku Československej republiky a nemáte zavesenú ani jednu Československú zástavu. Na druhý deň dostal výpoveď a do 48 hodín sa museli z Nitry vysťahovať do Nového Tekova, manžel tam robil ekonóma v žrebčine a boli sme tam do roku 1951. Medzitým sa nám narodili dievčatá, Anička a Jitka. Ja som sa tam veľmi dobre cítila, lebo bol to Ústav pre chov koní a bol tam skvelý riaditeľ, to bol zať ministra Vavra Šrobára a s jeho manželkou sme boli veľké priateľky, úžasne som sa tam cítila, ráno sme jazdili na Šandorhalmu, no ale prišli roky 1950- 1951. Začali sa procesy s biskupmi Vojtašák, Buzalka, Gojdič. Manželov strýko, biskup Michal Buzalka nám poslal pohľadnicu z biskupskej vysviacky. Súduhuvia sa to dozvedeli, prišli a rozkázali. Do 48 hodín sa musíte z Nového Tekova vysťahovať a choďte, kde chcete“. Tak prišli k rodičom do Banskej Štiavnice na Hornú Reslu, kde zložili polovičku nábytku na záhradu a druhú polovičku nábytku svokrovcom v Katovej ulici, dažď, všetko bolo v záhradách, všetko zmoknuté, katastrofálna situácia. No potom, samozrejme, môj manžel nemohol dostať miesto, lebo bol len podozrivý. Nikdy nič nespáchal protištátne, nebol ani jeden deň vo väzení, len bol podozrivý ako protištátny živel a že je spiknutý s biskupom Buzalkom, čo, samozrejme, nebola pravda. Boli len rodinné vzťahy, bol veľmi blízky k strýkovi. Manžel nemohol nikde dostať prácu, tak napokon dostal robotu v Tlmačoch v ka-

Gitka Buzalková s Vladom Popracom st. FOTO ARCHÍV VP

meňolome. Robil tam niekoľko mesiacov. Veľakrát prišiel domov z práce a mal dorábané dlane. Takisto ako jeho strýko biskup Michal Buzalka v Močenku, robil čipsy na prádlo a odtiaľ do Ilavy, potom do Čiech do Děčína. No tam už veľmi ochorel a v Děčíne ho bol manžel Štefan navštíviť. Potom pána biskupa Michala Buzalku preložili do Tábora, tam aj zomrel. Bol to tábor pre väzňov, kňazov. Prišli sme teda bývať v roku 1953 a bývali sme pod rim.-kat. farou do roku 1957, vo dvore ešte bývali Welvardovci, Lacko bol zlatý chlapec, mali sme sa stretnúť, voľáko to nevyšlo. Boli sme susedovci s Popracovcami. Sused Ján, jeho manželka Emília, rod. Gajdošová, deti dcérka Jojka a syn Vladko. Oproti bývali Padúchovci. Doktor Konrád, tri slobodné učiteľky Slobodové, Nelka, Jojka. Za Slovenského štátu sa volali Sepešiové. Vyššie bývali Nemčokovci, s Jožkom Nemčekom som chodila 2 roky na gymnázium v B. Štiavnici. Robil výpravcu na železničnej stanici a vozil sa veľkou motorkou s brigádírkou na hlave. Manželka Cilka robila v papiernictve, v Dolnej ulici. Hore po pravej strane bývali Schneiderovci. Straniakovci, mali oproti mäsiareň. Schrámekovci. Po ľavej strane Fábriovci, pán Fábry striekal autá a vyše neho rodina Gustava Zajaca, bol v hasičskom výbore a na futbal na staré ihrisko si nosil z domu stoličku. Na fare bol pán farár Emil Hoťka. Na Silvestra 1963- 1964 horel Katolícky spolok a naši muži boli hasiť a my sme pomáhali s nosením vody na hasenie strechy farského kostola. Susedia Buzal-

kovci vychovali tri dcéry: Aničku, Gitku, Moniku. Pod rim.-kat. farou bývali do roku 1957, keď sa presťahovali do domu v Hornej Hute č.1, kde sa im potom narodil syn Štefan. Manžel Štefan dostal miesto v Plete, š.p., ako skladník, potom doštudoval archívnicko, robil začas v Banskom múzeu a potom prišiel pracovať do Ústredného banského archívu v Banskej Štiavnici, kde bol začas aj riaditeľom archívu. Margita Buzalková začala pracovať v Štátnom ústrednom banskom archíve v roku 1961 až do roku 1979. Plných 18 rokov. Mala veľmi rada prácu v archíve. Potom pracovala aj v Banskom múzeu v Banskej Štiavnici. V roku 2014 archivári (ŠÚBA) boli zblahoželať pani Gitke Buzalkovej pri príležitosti jej narodenín, 90-tky. Pri debata bola aj otázka, či pozná najstarší dokument v archíve. Odpovedala, že áno a dokument je z roku 1293, ale nevie o čom pojednáva, lebo je písaný v latinčine a latinčinu neovládala. Rodičia pani M. Buzalkovej: otec Ľudevít Ladziarsky, pochádzal zo Štefultova, bol vyučený stolár a vykonával stolárčinu do vysokého veku, a matka rodená Obernauverová, robila v Tabakovej továrni. Starí rodičia: Ľudovít Obernauver bol baník a stará Katarína rodená Bučeková robila v Tabakovej továrni. Vladimír Poprac, kolega archivár, takto som to zapísal pri poslednej návšteve dňa 24. februára 2017 u pani Gitky Buzalkovej s manželkou Julkou, ktorá bola pani Gitke osobnou kaderničkou. V Banskej Štiavnici, dňa 25.septembra, roku Pána 2025. Zdar Boh! Archív

Vlada Popraca

**záhradkárske
okienko**

Rady záhradkárom

V októbri v záhrade je čas na výsadbu jarných cibulovín, ovocných stromčekov, drevín a ozimnej zeleniny. Je nevyhnutné zazimovať citlivé rastliny, vyhrabať listie z trávnik, rezať ruže a vyberať hľuzy georgín a mečíkov po prvom mraze. Pripravte aj hriadky, zberajte posledné plody a nasadte do nádob jesennú zeleň.

Čo sadiť a vysádzať:

Cibuľoviny: Vysaďte tulipány, narcisy, hyacinty a iné jarné cibuloviny, aby skrášlili záhradu na jar. **Dreviny a kry:** Okrem drevín a okrasných kríkov môžete vysádzať aj ovocné stromčeky a kríky ako ríbezle, egreše či maliny.

Zelenina: Zasaďte mrkvu, petržlen, špenát a rukolu, ktoré sú vhodné na prezimovanie. **Jesenná zeleň:** Do nádob vysaďte chryzantémy a iné rastliny, ktoré dodajú farbu aj v chladnejších mesiacoch.

Starostlivosť o rastliny:

Trávnik: Z trávnik vyhrabte listie a pokoste ho poslednýkrát na vysokú výšku.

Zavlažovanie: Pravidelne zalievajte vždyzelené dreviny, ako sú ihličnany a listnáče, najmä ak je suchá jeseň.

Ochrana pred mrazom: Citlivé rastliny, ako sú georgíny, mečíky, chryzantémy, a rastliny v nádobách, ochráňte pred mrazom netkanou textíliou, jutovinou alebo ich uložte do interiéru.

Príprava nádob: Vypustite vodu z nádob a hadíc, vyčistite nádoby na zalievanie a uskladnite ich.

Ostatné práce:

Hľuzy: Vyberte hľuzy georgín, kán a ďalších citlivých rastlín až po prvých mrazoch.

Rez: Odstráňte odkvitnuté súkvetia a poškodené výhonky na kríkoch ružiach.

Hnojenie: Už nehnojte, no aplikujte jesenné hnojivá na dobre zakorenené a rozrastené stromy a dreviny.

Zber: Zozbierajte posledné jablká, hrušky, hrozno, papriky, tekvice a ďalšiu úrodu.

Zdroj: www.zahrada.sk

Michaela Mojžišová

Prevod majetku

Mesto Banská Štiavnica v zmysle § 9a, ods. 15, písm. f) zákona SNR č. 138/1991 Zb., o majetku obcí v znení neskorších predpisov zverejňuje: **Zámer Mesta Banská Štiavnica č.28/2025 na prevod majetku** Mesta Banská Štiavnica v k. ú. Banská Štiavnica

- **novovytvorený pozemok parc. č. CKN 957/2, ostatná plocha vo výmere 1254 m²**, ktorý bol oddelený Geometrickým plánom č. 36648906-56/2025 zo dňa 8.4.2025, úradne overeným Okresným úradom Banská Štiavnica, katastrálny odbor dňa 15.04.2025 pod č. G1-90/2025 ako diel č. 1 vo výmere 1254 m² z pôvodnej parcely CKN č. 957 lesný pozemok v celkovej výmere 1696675 m².

Pozemok je vedený v KN Okresným úradom v Banskej Štiavnici, katastrálny odbor, na LV č. 1, pod B1, pre okres Banská Štiavnica, obec Banská Štiavnica, k. ú. Banská Štiavnica, pre vlastníka Mesto Banská Štiavnica v 1/1.

Zámer na odpredaj citovaného pozemku bol schválený uznesením MsZ č. 120/2025 zo dňa 27. augusta 2025.

Bližšie info k spôsobu, dôvodu a podmienkam prevodu majetku získate na odd. SM MsÚ: **Bc. Vladimíra Lempochnerová:** 045/6949642.

Mgr. Nadežda Babiaková,
primátorka mesta

SBM pozýva...

1.-31.10. (pondelok – sobota). Komentované prehliadky v Kammerhofe. Kammerhof, Kammehofská 2, BŠ, 16.00 h

1. - 31.10. (utorok- sobota). Vnuk a dedo. Umelecký diológ o krásach Slovenska. Galéria J. Kollára, Nám. sv. Trojice 8, BŠ, 9.00 – 17.00 h

1. -31.10. (streda – sobota). 125 rokov múzejníctva. Fotografická výstava. Starý zámok, Starozámocká 11, BŠ, 9.00 – 17.00 h

1. -31.10. (streda – nedeľa). Fáranie do banského podzemia. Podzemie a povrchová expozícia Banského múzea v prírode. J.K. Hella 12, BŠ, 9.00 – 17.00 h

SBM

Rezidenčné pobyty Trojica Air

Slovo má... Anouk Jeannon.

Slovenské literárne centrum v spolupráci s Mestom Banská Štiavnica realizujú rezidenčné pobyty TROJICA AIR. Tento úspešný projekt pre prekladateľov a prekladateľky slovenskej literatúry do cudzích jazykov otvára už svoj 6. ročník. Počas mesačného tvorivého pobytu v inšpiratívnom prostredí pracujú na preklade diel slovenských autoriek a autorov do cudzích jazykov. Výstupy vybraných autorov sú verejne prezentované formou autorských čítaní a besied. Preto Vám radi predstavujeme autorov tejto podnetnej umeleckej spolupráce. V septembri na mesačný rezidenčný pobyt nastúpila Anouk Jeannon (16.9.-15.10.) z Francúzska. Pracuje na preklade knihy Miroslava Mišáka - Denníky domorodcov. Položili sme jej 3 otázky:

1. Ako ste sa dostali k prekladom slovenskej literatúry do francúzštiny a ktoré diela ste doteraz preložili?

A. J.: „Narodila som sa v Lotrinsku v roku 1970. Po strednej škole som vyštudovala modernú francúzsku literatúru, neskôr som sa špecializovala na štúdium a prax vyučovania francúzštiny pre cudzincov. V rokoch 1995 – 1997 som pôsobila ako lektorka na Francúzskom inštitúte v Bratislave. Rok som strávila v Kvačianskej doline ako ochrankyňa prírody a starostlivo dohliadala na vodné mlyny Oblazy. Počas pobytov najprv na Slovensku a potom aj vo Francúzsku som sa venovala prekladu slovenských diel — literatúry pre mládež, poézie a divadla. Pravi-

delne som spolupracovala a stále spolupracujem so Slovenským literárnym centrom: preložila som články, životopisy autorov aj úryvky z románov. Pre slovenský Divadelný ústav som preložila divadelné hry, medzi nimi Katariňa od Silvestra Lavríka, ktorá vyšla vo francúzskom vydavateľstve Théâtre Les. V rokoch 1998 – 2008 som pracovala vo Francúzsku ako učiteľka FLE (francúzština pre cudzincov), najmä v regióne Franche-Comté (Besançon, Saint-Claude, Morez). V tom období som absolvovala viaceré prekladateľské rezidencie v Bratislave a v Starom Smokovci. Preložila som dokumentárne filmové scenáre (napr. 66 saisons od Petra Kerekesa), biografii maliara Imra Weinera Kráľa, cestovné publikácie o Bratislave a Slovensku (história, príroda, kultúra), poéziu Daniela Heviera vrátane jeho knihy pre deti Un pays nommé Eugord, ďalej divadelné hry ako Conrad l'immortel a Le Visionnaire od Evy Maliti, Le Général od Stanislava Štepku a La journée de la joie od Lasicu a Satinského. Od roku 2011 pôsobím aj ako profesionálna rozprávarká (conteuse). Hoci mám menej voľného času na preklad, stále prijímam prekladateľské projekty, najmä pre Slovenské literárne centrum, a zostávam aktívna v literárnom živote — čítam, sledujem nové romány, poéziu aj literatúru pre deti.“

2. Akému prekladu sa venujete počas pobytu Trojica Air?

A. J.: „Venujem sa prekladu knihy Miroslava Mišáka Denníky domorodcov. Je to citlivý príbeh o mužovi Svetovi, ktorý trávi veľa času v lese a v horách (v Strážovských vrchoch a Malej Fatre). Divoká príroda je jeho domovom,

cíti sa tam živý medzi stromami, kvetmi a zvieratami, ktoré veľmi dobre pozná. Pozná zvyky a správanie jeleňov, medveďov, vlkov či rysov, sleduje ich stopy, rozoznáva ich, dáva im mená, teší sa, keď sa po dlhšom čase vracajú, hnevá sa na poľovníkov... Tento vášnivý milovník a ochranca prírody sa zoznámi s mladou ženou Naďou, ktorá vedie jednotvárny a nudný život bez zmyslu a potešenia, okrem starostlivosti o svoju dcéru. Sveto ju zavedie do svojho sveta plného zážitkov a tajomstiev, ukazuje jej ho, vysvetľuje, rozpráva rôzne príbehy. Pre ňu je to istý iniciálny prechod...“

3. Na prekladateľskej rezidencii v Banskej Štiavnici ste po prvýkrát? Ako na vás pôsobí mesto, čo všetko ste stihli objaviť a aké sú podmienky na prácu?

A. J.: „Áno, som tu na prekladateľskej rezidencii po prvýkrát. Mesto som však už viackrát navštívila. Kedysi dávno som tu bola na festivale Cap à l'Est. Mesto sa mi veľmi páči, rada sa túlam po jeho malebných uličkách. Odtiaľto sa dá ľahko dostať do prírody a na okolité vrchy. Mesto má bohatú históriu a vďaka múzeu, informačným tabuliam a náučným chodníkom sa možno veľa naučiť a dozvedieť o dejinách baníctva. Je tu aj bohatý kultúrny život: festival Ampliön, koncerty v baroch...“

Slovenské literárne centrum v spolupráci s ArtCafé Banská Štiavnica organizuje živú debatu s autorkou-prekladateľkou a Dadom Nagyom dňa 10. 10. 2025 o 18.00 h v ArtCafé Banská Štiavnica. Tešíme sa na vašu účasť!

Za rozhovor poďakoval

Michal Kríž

Stretnutie tabačiarov

Dňa 27.9.2025 sa uskutočnilo stretnutie bývalých zamestnancov Tabakovej továrne.

Veľké poďakovanie patrí pani Zlatke Ruskovej s manželom a pani Anke Weissovej za zorganizovanie krásnej akcie, na ktorú prišlo 102 bývalých zamestnancov. Stretnutie sa uskutočnilo v reštaurácii u Gazdu na železničnej stanici. Ďakujeme za výbornú stravu, obsluhu a hudobníkom Ľubkovi Štrengerovi a Jankovi Krúžlicovi za vytvorenie dobrej nálady. Vďaka za všetko!

Účastníci stretnutia

Tabačiar v reštaurácii U gazdu FOTO ARCHÍV KCH

Zapojte sa do XXIII. ročníka

medzinárodnej výtvarnej súťaže „My sa nevieme sťažovať nahlas“

**Slovenské banské múzeum
s Galériou Jozefa Kollára
a partnermi:**

Slovenská agentúra životného prostredia Banská Bystrica, Národná zoológická záhrada Bojnice, Chránená krajinná oblasť Ponitrie, mesto Banská Štiavnica, mesto Handlová a Regionálne kultúrne centrum Prievidza, vyhlasujú už XXIII. ročník medzinárodnej výtvarnej súťaže s názvom My sa nevieme sťažovať nahlas.

Tohtoročná téma znie: „TICHÁ SILA MOKRADÍ – Vidíme ich skutočnú krásu?“. Súťaž je zameraná na environmentálnu výchovu a ochranu prírody. Účastníci sú prostredníctvom výtvarného umenia vyzvaní, aby upriamili pozornosť verejnosti na význam a krásu mokradí – ekosystémov, ktoré zohrávajú nezastupiteľnú úlohu v živote planéty aj človeka. „Mokrade sú často vnímané ako zbytoč-

ná, močaristá krajina. V skutočnosti sú však jedným z najdôležitejších ekosystémov. Chránia nás pred povodňami, filtrujú vodu, ukladajú uhlík a poskytujú domov mnohým vzácnym druhom rastlín a živočíchov,“ približuje Eva Hurtišová, múzejná pedagógička.

Súťažné podmienky

Do súťaže sa môžu zapojiť jednotlivci aj kolektívy bez rozdielu veku – od detí z materských škôl, cez žiakov základných, stredných a umeleckých škôl, až po dospelých a zahraničných autorov.

Technika spracovania je ľubovoľná: maľba, kresba, koláž, plastika či 2D a 3D objekty z prírodných alebo recyklovaných materiálov. Maximálny formát prác je A2, v prípade trojrozmerných objektov je výška obmedzená na 50 cm. Každý autor môže zaslať maximálne dve práce, školy do 10 prác na kategóriu.

Termíny a výstava

Uzávierka prijímania súťažných

prác je 19. decembra 2025. Slávnostné vyhodnotenie spojené s vernisážou výstavy, sa uskutoční **4. februára 2026 o 11.00 h v Galérii Jozefa Kollára v Banskej Štiavnici**. Výstava potrvá do 14. marca 2026.

Ocenené diela budú prezentované počas vernisáže, pričom organizátori si vyhradujú právo nevystaviť všetky doručené práce, ale len tie, ktoré vyberie odborná porota.

Adresa na zasielanie prác, označených heslom: „My sa nevieme sťažovať nahlas“, Slovenské banské múzeum, Kammerhofská 2, 969 01 Banská Štiavnica

Viac informácií: Podrobné propozície súťaže a všetky dôležité informácie nájdete na webovej stránke múzea: www.muzeumbbs.sk

**Ing. Martina Kminiaková, SBM,
Odbor marketingu, propagácie
a environmentálnej výchovy**

Prevod majetku

Mesto Banská Štiavnica v zmysle § 9a, odst. 15, písm. f) zákona SNR č. 138/1991 Zb., o majetku obcí v znení neskorších predpisov zverejňuje: **Zámer Mesta Banská Štiavnica č. 14/2025**

1. na prevod majetku Mesta Banská Štiavnica v k. ú. Banská Štiavnica: **novovytvorený pozemok parc.č. C KN 7687/22**, o celkovej výmere 247 m², trvalý trávny porast, ktorý bol vytvorený geometrickým plánom č. 36035521-21/2025, overený OÚ Banská Štiavnica, odbor katastrálny dňa 31.03.2025, pod č. G1-78/2025. Novovytvorený pozemok parc. č. C KN 7687/22 vznikol oddelením dielu 1 v rozsahu 115 m² z pôvodného pozemku parc.č. E KN 6576/1, o celkovej výmere 132 m², ostatná plocha a dielu 2 v rozsahu 132 m², z pôvodného pozemku parc. č. E KN 2019/10, o celkovej výmere 6 336 m², trvalý trávny porast.

2. Spôsob prevodu majetku podľa § 9a, ods. 15, písm. f) zákona SNR č. 138/1991 Zb., o majetku obcí v znení neskorších predpisov, ako prípad hodný osobitného zreteľa, pričom nemožno objektívne predpokladať, že by majetok mesta mohla účelne nadobudnúť iná osoba, než tá, na ktorú sa má majetok mesta podľa schváleného zámeru previesť.

3. Dôvody navrhovaného prevodu spôsobom uvedeným v §9a, ods.15, písm. f) zákona SNR č. 138/1991 Zb., o majetku obcí v platnom znení: Ing. arch. Richard Murgaš a JUDr. Barbara Murgašová, Kolpašská 7B, 969 01 B. Štiavnica, žiadajú odkúpenie pozemkov do BSM z dôvodu, že sú vlastníckmi príslušenstvom pozemku parc.č. C KN 7687/17 o výmere 3652 m², trvalý trávny porast. Účelom je rozšírenie parcely C KN 7687/17 tak, aby bolo možné vybudovať odstavné a parkovacie plochy pre motorové vozidlá. Z toho dôvodu majú žiadatelia záujem o odkúpenie predmetných príslušenstiev pozemkov. Všeobecná hodnota majetku stanovená znaleckým posudkom č. 32/2025, zo dňa 5.5.2025, vyhotoveného znalcom z odboru stavebníctvo Ing. Igorom Mičkom pre pozemok vo vlastníctve Mesta Banská Štiavnica je vo výške 12,91 €/m², t.j. celkom 3188,77 €. Zámer na predaj citovaného majetku bol schválený uznesením MsZ č. 21/2025 zo dňa: 19.2.2025.

**Mgr. Nadežda Babiaková,
primátorka mesta**

Podakovanie

SZTP v Banskej Štiavnici organizuje pravidelne každý rok zájazdy do kúpeľných stredísk, užij si wellness, aquapark, pretože pohyb a pobyt vo vode sú nielen relaxačnou, ale aj zdraviu prospešnou aktivitou.

Medzi členmi SZTP sú tieto aktivity veľmi obľúbené, a preto sa tešíme a zároveň ďakujeme za pomoc a podporu Mestu Banská Štiavni-

ca, ktoré prispelo na tieto aktivity formou dotácie pre Okresné Centrum SZTP.

V roku 2025 naši seniori boli už dvakrát v Kováčovej, na vychádzke v okolí B. Štiavnice, na Bašte v Štiavnických Baniach a v septembri na relaxačnom pobyte v Dudinciach.

Finančné prostriedky z dotácie boli použité na dopravu seniorov na tieto aktivity. V rámci relaxačného pobytu v Dudinciach mali

okrem bazénu aj wellness a zdravotné procedúry. Seniori mali možnosť využiť aj športové aktivity, telocvičňu, stolný tenis, biliard a večer tanečnú diskotéku.

Seniori zrelaxovali, podporili svoje zdravie, pohybový aparát, preto ešte raz veľmi pekne ďakujeme v mene všetkých členov SZTP mestu Banská Štiavnica za dotáciu.

**RNDr. Eva Šestáková,
predsedníčka OC SZTP**

Historické okienko

Vznik obce Močiar- 720. výročie (1305 – 2025).

Prvá písomná zmienka pochádza z roku 1305 a uvádza názov Pallude. Tento názov vychádza zo slova palus, paludis, čo v latinskom preklade znamená močiar. Záznam pochádza z obdobia, keď sa úradné listiny

písali v latinčine a pomenovania miest často odrážali ich prírodný charakter. Práve takýto názov niesla predajná zmluva medzi mladými mužmi, Jánom a Petrom z Močiara (de Pallude), ktorí predali túto zem synovi komesa Henricha. Ďalšia zmienka je z roku 1388, kde obec vystupuje pod názvom Mochar. Z dostupných informácií je známe, že v tomto období bola obec súčasťou panstva hradu Šášov. V 16. až 17. storočí sa v písomných zmienkach uvádza len niekoľko obývaných domov (napr. v roku 1536 len 3 domy), čo svedčí o malej a riedko osídlenej oblasti. Prvý nárast obyvateľstva je zaznamenaný v písomnosti z roku 1601, kedy mala obec 22 domov a krčmu. V zmienke z 18. storočia sa okrem názvu Muczar (1773) taktiež spomína existencia (dodnes obývaného) mlynu.

Poloha obce

Obec Močiar sa nachádza na strednom Slovensku, v Banskobystrickom samosprávnom kraji v okrese Banská Štiavnica. Geograficky leží na severnom okraji Štiavnických vrchov, v nadmorskej výške 620 m. n. m. Štiavnické vrchy typické svojím vulkanickým pôvodom, sú súčasťou chránenej krajiny v oblasti rovnomenného názvu. Podlozie obce je tvorené andezitom, typickou horninou vzniknutou vulkanickou činnosťou. Oblasť je známa svojou zachovalou prírodou s bohatou faunou a flórou, pretože viac ako 70% územia obce je pokryté bukovými a smrekovými lesmi rozprestretými na členitom teréne s dolinami, ale aj strmými svahmi. Obecnú oblasť charakterizujú 3 hlavné turistické trasy vedúce cez okolité pohoria spájajúce Močiar, Podhorie a Šášovské Podhradie. Územná príslušnosť Močiara sa často menila. Pridelená bola pod správu Banskej komory, neskôr pod Tekovskú župu, následne do okresu Žiar nad Hronom. Od roku 1996 po úpravách územno-správneho usporiadania bol Močiar zaradený do

okresu Banská Štiavnica, kam patrí dodnes.

Nádrž Močidlá

Priestor, ktorý dlhé roky chátral, sa v roku 2025 začína znovu prebudovať. Jazierko na kraji obce, ktoré slúži nielen na rekreáciu, ale aj ako protipožiarna vodná rezerva, sa postupne upravuje tak, aby vytvorilo čo najpríjemnejšie prostredie pre všetkých návštevníkov.

Kopanické duo

Pred pár rokmi sa k lipám na vršku pridala náučná turistická tabuľa, spolu s malým posedením tak vytvorili peknú oddychovú zónu pre budúcich návštevníkov. Túto scéniu s výhľadom na dedinskú dolinu sme pri príležitosti 720. výročia posunuli o krok ďalej práve pridaním fotosteny v tvare srdiečka. „Močiar-ske srdce“ symbolizuje lásku k rodnej dedinke a dotvára príjemné miesto na tvorenie spomienok.

Zaujímavosti obce

Najvyššie položený vojenský útvar – v obci Močiar sa nachádza najvyššie položené trvale obsadené pracovisko ozbrojených síl SR č. 3030, úlohou ktorého je nepretržitý rádiolokačný prieskum slovenského vzdušného priestoru.

V období druhej svetovej vojny v obci prebiehali ťažké boje. Viaceré historické pramene potvrdzujú prítomnosť druhej česko – slovenskej partizánskej brigády v katastrálnom území Močiara. V auguste 1974 bol udelený odznak za aktívne zachovanie odkazu SNP.

Rozvoj obce

V posledných desiatich rokoch prebehli viaceré zmeny či rekonštrukcie, ktoré významne zmenili vzhľad obce, čím prispeli k jej rozvoju. Od menších úprav ako bola výstavba prístreškov cez opravu kostola pre jeho dlhodobé zachovanie až po tie, ktoré zmenili vzhľad obce na najbližšie dekády. a prispieva k stabilizácii počtu obyvateľov v obci. K skvalitneniu verejného priestoru prispelo aj vybudovanie prístrešku, kde môžu obyvatelia bytovky tráviť spoločný čas.

Komunitné centrum

Medzi občanmi budova známa pod názvom „Bujačka“ je dnes úspešne zrekonštruované komunitné centrum slúžiace ako priestor pre rodinné oslavy, podujatia či stretnutia. V súčasnosti je sídlom ľudovej izby, ktorá uchováva tradície našich predkov obce Močiar.

Hasičská zbrojnica

Kompletná rekonštrukcia hasičskej zbrojnice patrí medzi najvýznamnejšie obecné investície posledných rokov.

V rámci modernizácie výbavy sa vďaka dotáciám zakúpili ľahké záťahové odevy a pribudol aj protipovodňový vozík. Najvýznamnejším prírastkom je hasičské vozidlo, ktoré obec získala v roku 2020 a slúži nielen pri obecných akciách ako súčasť preventívnych opatrení, ale jeho nasadenie sa viackrát osvedčilo pri menších požiaroch, ktoré sa vďaka rýchlemu zásahu podarilo včas dostať pod kontrolu.

Kultúra

Obec Močiar je síce malá rozlohou či počtom obyvateľov, no bohatá na kultúrne tradície a historické pamiatky. Dominantou obce je rímskokatolícky Kostol Ružencovej Panny Márie, postavený v barokovo – klasicistickom štýle v roku 1782. Rovnako je rodiskom Ctibora Belana, uznávaného znalca výtvarného umenia. V dejinách obce zohral významnú úlohu aj Jozef Luňáček (1844-1911), prírodovedec a učiteľ, ktorý tu pôsobil v rokoch 1894 – 1905.

Obyvateľstvo

Písomnosť z roku 1828 uvádza, že obec Močiar mala približne 400 obyvateľov, žijúcich v 60 domoch. Od tohto roku je zaznamenaný nárast obyvateľstva až po dosiahnutie vrcholu v roku 1910, kedy žilo v našej obci 569 občanov. Po prvej a druhej svetovej vojne počet obyvateľstva výrazne klesol. V roku 1950 je zaznamenaných 360 občanov, no po roku 1980 ich počet klesol na 230. Krátkodobý nárast sa eviduje v rokoch 2001 – 2011 s približne 175 obyvateľmi. V súčasnosti je počet obyvateľov ustálený. V roku 2025 má obec 163 občanov, z toho 79 žien a 84 mužov s vekovým priemerom 41,37.

Symbody obce Močiar

Obec Močiar má podobne ako ostatné slovenské obce tri základné symbody: erb, vlajku a pečať.

Erb:

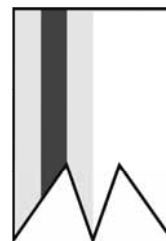
V zelenom štíte stojí biskup (sv. Martin). Sv. Martin je odtý v striebornom, má na hlave striebornú mitru lemovanú zlatou niťou a v ľavej ruke drží zlatú breľu. Po pravej strane vyčnieva strieborná hus. Prítomnosť husi po Marti-

novej pravici nie je náhodná a viaže sa k nej legenda. Svätý Martin z Tours bol rímsky vojak, ktorý však opustil zbrane, aby zasvätil svoj život Bohu a stal za z neho kresťanský mních a biskup. Sv. Martin sa preslávil svojou skromnosťou, súcitom s chudobnými a stal sa jedným z najuctievanejších svätcov v Európe. Legenda hovorí, že keď ho obyvatelia mesta Tours chceli zvoliť za biskupa, Martin sa zdráhal túto poctu prijať, pretože sa považoval za nehodného. V snahe vyhnúť sa zvoleniu sa schoval medzi husi, ktoré ho však svojím gagotom prezradili a Martina prinútili prijať biskupstvo aj s úradom.

Vlajka:

Vlajka s pomermi strán 2:3, ukončená tromi cípmi je tvorená 3 farbami v nasledovných pomeroch: biela (3/6), žltá (1/6), zelená (1/6) a žltá (1/6).

Pečať:

Pečať je tvorená erbom obce s hrubopisom „Obec Močiar“.

Na záver spomeniem, že obec Močiar v tomto roku oslavuje 720. výročie založenia obce – jej prvé písomné zapísanie v historických listinách je z r. 1305. Pri tomto výročí obec zorganizovala veľkolepé oslavy, na ktorých si občania toto historické výročie pripomenuli za prítomnosti vzácných hostí: podpredseda VÚC BB Mgr. Mikuláš Pál, starostovia obcí - Valéria Kuková, Monika Zlesíková, Dana Lóžiová, Pavol Santoris, Vratislav Cengel, Branislav Babirád a dobrý človek Marián Číž.

Použitá lit.: publikácia a archív obce Močiar, zápisy OZ a starostu Michala Kašára

Spracoval: JUDr. Gejza Volf

História baníctva pod jednou strechou

– komentované prehliadky v Kammerhofe

História, technika, autentické príbehy – to všetko vás čaká v srdci Banskej Štiavnice!

Pozývame vás na komentované prehliadky expozície „Baníctvo na Slovensku“ v Kammerhofe, kde uvidíte mnohé zaujímavosti zo sveta baníkov.

Bohatá expozícia vám priblíži, ako fungovalo baníctvo v regióne a pripraví vás na ešte inten-

zívnejší zážitok, ak sa rozhodnete sfárať do bane. Od pondelka do soboty o 16.00 h vás sprievodcovia prevedú jedinečnými priestormi bývalého sídla banskej komory a predstavia vám, ako baníctvo formovalo život v meste, techniku, vedu aj každodenné zvyky obyvateľov regiónu. Prehliadka približuje princípy fungovania dôležitých banských strojov, špecifické pracovné odevy, technické

vynálezy aj spôsoby osvetľovania hlboko pod zemou.

Komentované prehliadky ponúkajú viac než len pohľad na exponáty. Jej súčasťou sú aj málo známe fakty, zaujímavosti o živote baníkov, technických pokrokoch či prepojení Banskej Štiavnice s významnými historickými osobnosťami.

Informácie pre návštevníkov:

Kedy:

pondelok – sobota o 16.00 h

Kde: Kammerhof – Baníctvo na Slovensku, Kammerhofská 2, Banská Štiavnica

Vstupné: podľa aktuálneho cenníka Slovenského banského múzea

Viac informácií:

www.muzeumbbs.sk

Tešíme sa na vašu návštevu!

Ing. Martina Kminiaková, SBM, Odbor marketingu, propagácie a environmentálnej výchovy

Centrum SPACE

opäť aj v tomto školskom roku privítalo vo svojom zariadení žiakov Špeciálnej základnej školy

V posledný septembrový deň sa žiaci II. stupňa Špeciálnej základnej školy v Banskej Štiavnici opäť vrátili do inšpiratívneho prostredia Centra práce s mládežou SPACE.

Ich návšteva bola súčasťou aktivít zameraných na rozvoj zručností, sebapoznania a hľadanie budúceho profesijného smerovania. Centrum SPACE už niekoľko rokov poskytuje mladým ľuďom v regióne bezpečný priestor na osobnostný a kariérny rozvoj. V rámci poradenstva, workshopov, vzdelávacích i kreatívnych činností pomáha mladým rozhodovať sa o štúdiu, zamestnaní, ale aj o ich vlastnom životnom smerovaní. Jeho cieľom je byť miestom, kde mladí nájdu podporu, motiváciu a inšpiráciu pre svoju budúcnosť. Žiaci sa počas návštevy zapojili do rôznych hravých a zážitkových aktivít, ktoré im pomohli uvedomiť si široké spektrum povolání dôležitých pre spoločnosť. Spolu s pracovníkmi centra a svojimi učiteľmi premýšľali o svojich cieľoch, diskutovali o záujmoch a možnostiach, ktoré ich v budúcnosti môžu čakať. Nechýbala ani príleži-

Žiaci II. st. ŠZŠ v BŠ FOTO ARCHÍV ŠZŠ BŠ

tosť prezentovať vlastné predstavy o tom, čomu by sa chceli venovať. Program doplnili aj zábavné a inšpiratívne momenty. Žiaci si zahrali stolový futbal, prezreli si technické vybavenie centra, ako napríklad modernú 3D tlačiareň, a na záver predviedli svoje tanečné vystúpenie dievčat z tanečného krúžku školy, ktoré zamestnancom SPACE-u predstavili výsledky svojho tréningu. Takéto dni sú nielen príležitosťou na učenie, ale aj na budovanie vzťahov, zdieľanie zážitkov a posilňovanie vzájomného porozumenia. In-

tegrácia a zapájanie všetkých detí bez rozdielu je dôležitým krokom k zjednocovaniu spoločnosti a vytváraniu prostredia, kde má každý priestor rásť. Pre žiakov Špeciálnej základnej školy v Banskej Štiavnici išlo o významný edukačný zážitok, ktorý ich obohatil nielen o nové poznatky, ale aj o pocit prijatia a podpory. Centrum SPACE opäť potvrdilo, že vie byť miestom, kde sa mladí ľudia cítia motivovaní, vypočutí a rešpektovaní.

PaedDr. Miloš Bendík, PhD., Špeciálna základná škola Banská Štiavnica

oznamy,
spomienky

Spomienka

„Očiam si odišla, v srdciach si zostala ...

Všetko zmizne, len stopy Tvojej

lásky a spomienky na predobré srdce nám zostanú. Úsmev mala na perách, dobrotu v srdci, lásku v duši. Kto bol milovaný, nebude nikdy zabudnutý.“
30. septembra uplynulo už 13 rokov, odkedy nás navždy opustila naša drahá maminka, starinka a prastarinka **Mária Parillová**. Stále na ňu s veľkou láskou spomínáme. Venujte jej, prosím tichú spomienku. Ďakujeme všetkým, čo si spomenuli.

Dcéry, zať, vnúčatá a pravnúčatá

Spomienka

„Bolestou unavená tíško zaspa, zanechajúc všetkých a všetko, čo mala rada. Márne ju naše oči tíško hľadajú, po líkach slzy stekajú, už ju slnko neprebudí, nepoteší krásny deň, na cintoríne sníva svoj večný sen.“

Dňa **7.10.2025** uplynulo 15 rokov, čo nás navždy opustila **Marta Miklošová**. Kto ste ju poznali, venujte jej tichú spomienku.

Smútiaca rodina

Oznam

Slovenský zväz telesne postihnutých v Banskej Štiavnici oznamuje svojim členom, že **úradné hodiny** v kancelárii na Bratskej 17 budú **iba v stredu, 8.00 – 12.00 h** až do odvolania, z prevádzkových dôvodov. Informácie o činnosti alebo členstve v organizácii môžete získať na tel. č.: 0908 236 896, 0907 596 488, 0904 110 253, 0915 883 972, 0911 205 103.

Výbor ZO SZTP

Dobří ľudia

ešte nevymreli

Blíži sa mesiac október, v ktorom si pripomínáme úctu k starším. Ja by som sa s vami chcela podeliť o príbeh ženy, matky, vdovy, ktorá pred časom prišla o syna a akoby tej bolesti nebolo dosť, pri páde si zlomila rameno. No susedia jej pribehli na pomoc a zavolali záchranku, ktorá ju odviezla do nemocnice v Žiari nad Hronom, kde sa o ňu príkladne postarali, za čo im patrí vďaka. Následne bola prevezená do Banskej Štiavnice na oddelenie ODCH, kde jej bola poskytnutá zdravotná pomoc a aj touto cestou by sa chcela poďakovať za starostlivosť celému zdravotnému personálu na čele s primárkou Máriou Sedlárovou. Často počujeme od známych, že im v niektorých zariadeniach povedia, že načo prišli, veď už sú starí. No ju všade prijali a nik na jej pokročilý vek - 82 rokov nepoukával. Chcela by som sa týmto prihovoriť najmä mladým, aby si vážili starých ľudí. Tak ako si pani Paulu Šedibokovú váži a nezištne jej pomáha rodina Bieliková, pani Sitášová, pani Kubovčíková, pani Žbirková, pani Anka Ivaničová a pani Nemcová, ktorá sa napriek počiatočnej nedôvere zo strany pani Pauly nevzdala a postarala sa jej o zdravotné pomôcky a pomohla s komunikáciou so zdravotníckymi zariadeniami. Sú to ľudia, z ktorých si môže každý vziať príklad. Keď budeme voči sebe dobrí a láskaví, svet okolo nás bude krajší. Zároveň aj vďaka takýmto ľuďom sú naše dni staroby krajšie a veselšie.

S úctou, Emília Ivaničová

Zažite október

v Slovenskom banskom múzeu – výstavy, fárание aj dušičkový večer

Jeseň v Banskej Štiavnici má svoje čaro – ulice sú pokojnejšie, príroda hrá všetkými farbami a návšteva mesta sa mení na príjemný oddych.

Aj keď ide o mimosezónne obdobie, v našom múzeu stále nájdete množstvo dôvodov na jeho návštevu. Výstavy, komentované prehliadky, autentické fárание do podzemia či večerné podujatie s neopakovateľnou atmosférou – stačí si len vybrať, alebo zažiť všetko.

V Galérii Jozefa Kollára **pokračuje výstava Vnuk a dedo** – umelecký dialóg o krásach Slovenska, kde sa stretávajú dve generácie tvorcov. Maliar M. Tejgi a drevorezbár J. Tomek spájajú tradíciu s moderným pohľadom na Slovensko a ponúkajú výnimočný umelecký zážitok. Výstavu môžete navštíviť do 25. októbra.

História samotného múzea oživa v priestoroch Starého zámku. **Fotografická výstava 125 rokov múzejníctva v Banskej Štiavnici** vás prevedie cestou, počas ktorej sa naše múzeum stalo neodmysliteľnou súčasťou mesta a jeho kultúrneho dedičstva.

Kto túži po „baníckom“ dobrodružstve, určite by si nemal nechať ujsť **fárание do podzemia**. V Banskom múzeu v prírode máte ešte stále možnosť sfárať pred zimnou uzáverou do bane. Zaujímavou alternatívou je štôlna Glanzenberg, ktorá v sobotu ponúka vstupy o 10.00 a 12.00 hodine. Je to miesto, ktoré navštívili mnohé významné osobnosti, čaká aj na vás.

Tvorivé dielničky v Kammerhofe FOTO JÁN PETRÍK

Počas celého mesiaca od pondelka do soboty o 16.00 h sa v Kammerhofe budú konať **komentované prehliadky** expozície Baníctvo na Slovensku. So sprievodcom sa dozviete fakty o baníckom živote, technických objavoch a vypočujete si zaujímavosti o vynálezoch, ktoré zmenili baníctvo.

Na konci mesiaca vás čaká jedinečný zážitok. **V piatok 31. októbra od 17.00 do 22.00 h** sa uskutoční už 11. ročník podujatia **Dušičky z Nového zámku**. Môžete sa tešiť na rozprávanie múzejného archeológa, spoločné zamyslenie sa nad minulosťou so psychologickou a umelecký program, ktorý dodá večeru atmosféru, na akú sa nezbúda.

Zaujímavý program ponúkame aj **v Handlovej**. V Uhoľnej expozícii môžete **sfárať do simulovaných**

banských priestorov alebo sa zapojiť do **tvorivých dielni v Ekodielničke**. V októbri budeme vyrábať dúhu z bavlniek, dekorácie z prírodnín a dielkami si uctíme starých rodičov. Expozícia zároveň oslavuje 10. výročie svojho otvorenia a pripomína ho **exteriérová fotografická výstava „Cesta uhlia, cesta v čase“**.

Október v Slovenskom banskom múzeu ponúka pestrú paletu podujatí, ktoré potešia malých aj veľkých návštevníkov. Či už vás láka umenie, história alebo zážitky z podzemia, určite si nájdete to svoje. Radi vás privítame v našich expozíciách. Viac informácií nájdete na webovej stránke: www.muzeumbansko.sk

Ing. Martina Kminiaková, SBM, Odbor marketingu, propagácie a environmentálnej výchovy

Zlaté ruky v službe pre iných

Podakovanie.

V ŠN zo dňa 3. 7. 2025 bol článok „Stále priťažlivá Vitalita“, v ktorom bol opísaný Domov sociálnych služieb Vitalita v Banskom Studenci, v ktorom väčšina personálu je z B. Štiavnice, ako aj jeho klienti. Pričom boli vyzdvihnuté neobyčajné zásluhy len zdravotníckeho personálu aj od tých klientov, ktorí sú aj absolútne nesebestační. Väčšina zdravotného personálu aj klientov sa mi poďakovala za tento mimo-

riadne výstižný článok. Súčasne mi však svorne pripomenuli, že určite minimálne slovo poďakovania by patrilo aj ďalším pracovníkom tohto zariadenia, ktorí si svoju prácu vykonávajú viac ako excelentne. O čom som sa, samozrejme, aj sám presvedčil. Sú to v prvom rade kuchári, ktorí si záslužia pomenovanie majstri kuchári. Marek Drozd a Ján Ďurica. Strava, ktorú pripravujú nielen pre klientov tohto zariadenia, ale aj celý personál je mimoriadne chutná, ale aj rozmanitá. Na-

vyše, Ján Ďurica ešte vykonáva aj všetky nevyhnutné údržbárske práce. Aj na ne má naozaj „zlaté ruky“. Okrem toho si pozornosť zaslúži aj pomocná kuchárka Drahomíra Suchá, ktorá súčasne perie a žehlí pre celé osadenstvo, ale aj Monika Chreňovská, ktorá realizuje upratovanie, čistenie a dezinfekciu v celom zariadení. Výnimočnú pozornosť si nakoniec zaslúži aj šéfka tohto zariadenia Mgr. Andrea Štefanková, ktorá pre nedostatok zdravotníckeho personálu, čo je

charakteristické aj pre iné sociálne zariadenia na Slovensku, vykonáva aj všetky zdravotnícke služby, dokonca aj 24-hodinovky. A to všetko popri svedomitom vykonávaní všetkých šéfovských povinností. Takže rád som splnil požiadavku klientov, ako aj zdravotníckeho personálu Vitality a spolu s nimi pevne verím, že o všetkých týchto, ale aj ostatných budeme počuť v budúcnosti opäť minimálne také chvály ako doteraz.

Ján Novák

INFORMATÓRIUM MESTSKEJ KULTÚRY

Piatok 10.10. o 18.30 h

Nedeľa 12.10. o 18.30 h

Nepolapiteľný

Romantický, dráma, 126 min., P:12, Vstupné:6€. Jeffrey Manchester, bývalý americký vojak a otec v ťažkostiach, si vyslúžil svoju prezývku tým, že cez strechy vykrádal reštaurácie McDonald's. Po úteku z väzenia sa šesť mesiacov skrýva v obrovskom hračkárstve Toys „R“ Us, kde dokáže nepozorovane prežiť a zároveň plánuje svoj ďalší krok. Zostáva nepolapiteľný až do chvíle, keď sa zamiluje do Leigh, rozvedenej mamy, ktorú príťahuje jeho nepopierateľné čaro. Jeho dvojité životy sa začnú rozpadáť a rozbieha sa napínavá hra na mačku a myš, v ktorej ho jeho minulosť pomaly dobíja.

Sobota 11.10. o 18.30 h

Štvrtok 16.10. o 18.30 h

Tron: Ares

Sci-fi, akcia, 120 min., P:15, Vstupné:6€. Tron: Ares rozpráva príbeh vysoko sofistikovaný programu Ares, ktorý je vyslaný z digitálneho sveta do reálneho sveta na nebezpečnú misiu, ktorá znamená prvé stretnutie ľudstva s umelou inteligenciou.

Nedeľa 12.10. o 16.00 h

Nedeľa 26.10. o 16.00 h

Slečna Moxey

Rodinný, animovaný, 85 min., P, Vstupné:6€. Mačka Slečna Moxey sa stratí na dovolenke a musí nájsť cestu domov cez celú južnú Európu. Cestou stretne dvoch najpravdepodobnejších spoločníkov, akých si mačka vie predstaviť: komického psa a starú lastovičku.

Utorok 14.10. o 18.30 h

DJ Ahmet

Hudobný, dráma, 99 min., P:15, vstupné:6€. Ahmet má v živote dve úlohy - ustrážiť svojho mladšieho bráčka, ktorý po smrti matky stratil reč, a tiež stádo oviec, na ktorých jeho prísny otec visí viac než na svojich deťoch. Život na macedónskom vidieku rozhodne nie je žiadny med. Pevnou rukou tu vládnu patriarchálne a náboženské tradície. Sobáša sa dohovárajú, spoločenské hierarchie sú zakorenené. Mladá generácia sa síce búri, ale len mimo dohľadu rodičov.

Piatok 17.10. o 18.30 h

Veľká odvážna nádherná cesta

Romantický, dráma, 109 min., P:12, Vstupné:6€. Keď sa Sarah a David stretnú na svadbe spoločnej známej, ešte netušia, že toto náhodné stretnutie im obom navždy zmení život. Cestou zo svadby sa spolu ocitnú na výnimočnej ceste, počas ktorej dostanú jedinečnú príležitosť znovu prežiť kľúčové momenty svojej minulosti - chvíle, ktoré ich formovali. S každým zážitkom sa medzi nimi prehlbuje puto a odhaľujú čoraz viac zo svojho vnútra.

Medzi ocenenými kinármi aj Štiavničanka

V dňoch 23. – 25. septembra 2025 sa v Liptovskom Mikuláši uskutočnilo pravidelné ročné stretnutie členov Združenia prevádzkovateľov kín (ZPK) a Únie filmových distribútorov.

Okrem vzdelávacích blokov, diskusií a valného zhromaždenia bolo súčasťou podujatia aj každoročné udeľovanie čestných uznání a poďakovaní za dlhoročnú prácu v oblasti kín a filmovej distribúcie. Pri príležitosti životného i pracovného jubilea sa medzi ocenenými ocitla aj dramaturgická kina Akademik Zuzana Patkošová.

Zuzana Patkošová začínala v našom kine pred dvadsiatimi rokmi v pozícii uvádzacky. Počas nasledujúcich rokov prešla na pozíciu dra-

maturgičky či pokladníčky a premietačky, takže okrem toho, že je tvorkyňou programu, má aj priamy kontakt s divákmi, ktorí do kina chodia a má „navrhované“ ich potreby. Dá sa povedať, že za spomenuté obdobie sa stala tvárou nášho malého kina, ktoré poháňa s energiou jej vlastnou.

Združenie prevádzkovateľov kín, ktoré odovzdávalo uznania, združuje 105 slovenských kín, vrátane najväčšej slovenskej siete a je tak významnou inštitúciou v rámci slovenskej audiovizie. Štiavnické kino Akademik navštívilo v roku 2024 viac ako 9 000 divákov a od jeho digitalizácie v roku 2013 ich počet presiahol 105 000, čo potvrdzuje, že dlhodobo patrí medzi obľúbené miestne kultúrne inštitúcie.

ŠN

Americká Blues Woman už 12. októbra

Shanna Waterstown, skutočná „Blues Woman“ s úžasným hlasom, prinesie už 12. októbra do Banskej Štiavnice bluesovú, jazzovú a soullovú hudbu na najvyššej úrovni.

Hviezda festivalov v mnohých európskych krajinách mala tú česť

otvárať koncerty takých majstrov, akými sú James Brown, Buddy Guy či Louisiana Red. V roku 2008 zaznamenala veľký úspech s albumom plným blues Inside my Blues, kde spievala vlastné skladby. Shanna si získala v myšliach fanúšikov z Európy aj USA titul skutočnej „Blues Woman“. Je jednou z najzaujímavejších a najmladších bluesových umelkyň desaťročia. Na koncerte ju bude sprevádzať kapela zložená zo skvelých hudobníkov -

Jay Gogan – gitara, Walter Cerasani – basgitara, Gianpaolo Feola – bicie. Lístky na koncert v kultúrnom centre si je možné v predpredaji zakúpiť na: www.banskastiavnica.sk/ kultura, Ticketlive.sk alebo v Informačnom centre na Radničnom námestí.

OKŠAMK

Sobota 18.10. o 18.30 h

Piatok 24.10. o 18.30 h

Niečo za niečo

Komédia, 85 min., P:12, Vstupné:6€. Zistiť, že budete potrebovať novú ťadvinu, nie je žiadna zábava. Keď sa však zároveň rozhodnete otestovať, či je váš partner naozaj vašou životnou polovicou, o zábavu je postarané. Čierna komédia s Annou Polívkovou o jednej nečakanej partnerskej skúške, ktorá prináša množstvo vtipných situácií a aj starú známú partiu.

Nedeľa 19.10. o 16.00 h

Gabby a jej kúzelný domček

Komédia, dobrodružný, 90 min., P, Vstupné:6€. Gábina je na prvý pohľad úplne obyčajné dievča. Na pohľad druhý ale zistíte, že má nádherný domček pre bábiky a v ňom sedem miestností obývaných siedmimi roztomilými mačkami. Hlavne má ale kúzelnú čelenku, ktorá jej umožňuje zmenšiť sa tak akurát, aby sa do domčeka zmestila a so svojimi mačacími kamarátkami zažívala neuveriteľné dobrodružstvá. Vďaka bábiche Gigi vedie Gábina zábavný život aj v reálnom svete

Nedeľa 19.10. o 18.30 h

Franz

Dráma, životopisný, mysteriózny, 125 min., P:15, Vstupné:6€. Pôsobivý príbeh inšpirovaný životom, dielom a fantáziou spisovateľa Franza Kafku, ktorý dokázal fascinujúci spôsobom predbehnúť svoju dobu. Vegetarián, workoholik, introvert, outsider, mile nec v listoch a úradník v nočnej more. Franz je plný fantázie, humoru, bolesti, a vnútorného sveta muža, ktorý vo svojich knihách definoval moderné existenciálne úzkosti, a aj sto rokov po svojej smrti zostáva zrkadlom našich najhlbších strachov a túžob.

Utorok 21.10. o 18.30 h

Obvinení

Dráma, psychologický, 140 min., P:12, Vstupné:6€. Vysokoškolská profesorka Alma sa ocitá na osobnej a profesionálnej križovatke, keď jej študentka vznesie obvinenie proti jednému z jej kolegov, čím nevedomky ohrozi starostlivo strážené tajomstvá a roztočí špirálu nedôvery a spochybňovania. Alma sa tak musí postaviť čelom k vlastnej minulosti a zväžiť, čo všetko je ochotná obetovať pre pravdu.

Štvrtok 23.10. o 18.30 h

Jadwiga, čarodejníca z Beskýd

Mysteriózny, 102., MP:15, Vstupné:6€. Vyšetrovateľ Pavel patrí medzi najúspešnejších vo svojom odbore. Žije na Slovensku. Po dvadsiatich rokoch sa vracia do Českej republiky, na hranicu ČR/SR/PL, aby znovu preskúmal jediný prípad svojej kariéry, ktorý sa mu nepodarilo vyriešiť. K návratu ho prinúti miestna žena Lucia, ktorá dialkovo študuje právo.

Úteky

Útekmi nič nenapravíš.
Ak si múdry, iné spraviš.

Ak aj nie hneď,
potom neskôr
snaž sa zistiť,
prečo ten spor
práve vznikol.

A prečo ti
vôbec nikto
nedal vedieť
čo sa deje?
Ale až potom,
keď už zle je.

Zrazu nevieš
čo s tým robiť.
Hlavu vztýčiť
a či skloniť?

Vyber možnosť
tebe milú
a prežiť
tú správnu chvíľu.

Ing. Daniela Sokolovičová

Jesenná súťaž

Opäť sme pre Vás pripravili zaujímavú súťaž o vecné ceny. Vašou úlohou bude správne odpovedať v 2 súťažných kolách na 4 súťažné otázky a budete zaradení do žrebovania.

1. kolo:

V ktorom roku vyhlásila OSN mesiac október ako „Mesiac úcty k starším“?

a) 1990, b) 1991, c) 1989

Ktorá slovenská obec je známa obydliami vytesanými do skál?

a) Pukanec, b) Brhlavce, c) Bohunice

Kupón č.1

Správne odpovede:

Meno a priezvisko:

Kontakt:

Všetky správne odpovede spolu so súťažnými kupónmi posielajte v termíne **do 31.10.** Šťastných výhercov uverejníme v ŠN č. 20/6.11.

Prajeme Vám veľa šťastia!

Vaša red. ŠN

Kto podržal jubilejný 10. Festival AMPLIÓN 2025?

Jubilejný 10. ročník medzinárodného festivalu nových foriem kabaretného divadla a pouličného umenia Amplión sa uskutočnil v Banskej Štiavnici 19. a 20. septembra 2025.

So sloganom „Byť slobodný je umenie!“ priniesol v historickom centre dva dni divadla, kabaretu, koncertov a občiansko-spoločenských diskusií. Napriek tomu, že organizátori z Ansámblu nepravidelného divadla, n. o., po prvý raz nedostali podporu z Fondu na podporu umenia, festival sa vďaka verejnej zbierke, solidarite umelcov, finančnej podpore Banskobystrického samosprávneho kraja, autorskej spoločnosti LITA i súkromných donorov uskutočnil aj tento rok. V zbierke Podržíme Festival Amplión 2025 na Donio.sk prispelo na záchranu podujatia 109 darcov sumou 4 295 € a pomohlo aj 559 divákov zakúpením vstupeniek na niektorý z 11 programov (ďalších 8 bolo zadarmo). Organizátori aj touto formou ďakujú všetkým, ktorí 10. ročník podržali, osobitne Zuzke a Peťovi z Košíc. Podpora umožnila pripraviť kvalitný česko-slovenský program, v ktorom viacerí umelci účinkovali zadarmo alebo len za symbolický honorár, pretože si uvedomili dôležitosť podpory pre najväčšiu a najnavštevovanejšiu akciu z dielne nezávislej kultúry v Banskej Štiavnici. Diváci so slobodnou dušou si užili dvojicu slovenských headlinerov. Monika Tódová & Denník N uviedli kabaretnú diskusiu Ako zachrániť demokraciu, v ktorej aktuálne dianie s humorom aj bez glosovali Marián Leško, Martin M. Šimečka a Matúš Kostolný. Prítomná bola aj Marta Šimečková, ktorá zožala v plnej sále KC dlhý potlesk. Druhým headlinerom bola Do-

Koncert Doroty Nvotovej a kapely Transport FOTO KRISTÍNA SVÍTOKOVÁ

rota Nvotová s kapelou Transport, ktorí v nabitom Art Cafe odohrali výnimočný koncert a soľou pokrstili novú EP platňu Lazy. Okrem headlinerov sa na Amplióne odohral aj bizarný politický kvíz Piatoček od tvorcov úspešného satirického podcastu denníka SME, pri ktorom sa diváci poriadne zabavili. Ani na 10. ročníku nechýbali slovenské premiéry. Už v piatok sa predstavila česká kapela Gífora s nespútanou kombináciou jazzových tradicionálov a rómskych piesní, aj ostravské gitarové duo Mário Šeparović & Vojta Šňupárek s interpretáciou svetových hitov blues, soulu a funku. Súčasťou angažovaného programu boli diskusie Art putika, tento rok pod záštitou osobností z Denníka N, na témy „Kamarát verí hoaxom, čo s tým?“ a „Skutočné ženy kultúry“. Na festivale sa úspešne predstavilo aj Nové divadlo z Nitry s komediálnym thrillerom pre deti Kocúr v čizmách a tiež so skvelou komédiou pre mladých a dospelých Barón Prášil. Domáci Ansámbl nepravidelného divadla uviedol ojedinelé divadlo hrané divákmi Ex-trémisti – hrdinovia, ktorí stratili strach II. Uskutočnil sa aj protestný Happening slobodnej slovenskej kultúry, na ktorom vystúpili viaceré umelecké osobnosti – Dorota Nvotová, Malý Cynik, Veronika Němcová (Otvo-

rená kultúra), Veronika Gabčíková (ASND), Matej Lukáč (KTC Hájovňa), Jana Fakla Mikitková za Festival Amplión a vizuálne performance Slovenský glóbus predviedol Dušan Krnáč (AND). Súčasťou happeningu bol aj sprievod mestom s veľkým nápisom SOS Kultúra z dielne architektky Eleny Šoltésovej. Dvojdiňový program dopĺňali aj domáci umelci (kapela Kráter kartel), špičkoví slovenskí recitátori D'protest dženerejšn v poetickom programe No freedom, No fun a česko-slovenská zostava Počúvadlo band Tomáša Edelsbergera. Na konci festivalu bola narodeninová oslava s video retrospektívou 9 ročníkov, obrovskou tortou a udeľovaním cien Amplion Argentum. Za skvelú kabaretnú inscenáciu Barón Prášil ju získalo Nové divadlo z Nitry, za prínosnú prednášku Kamarát verí hoaxom, čo s tým? Vladimír Šnidl, za Happening slobodnej slovenskej kultúry Veronika Němcová z Otvorenej Kultúry, Denník N za diskusiu Ako zachrániť demokraciu a Dorota Nvotová & Transport za koncert a krst Ep lazy. Organizátori ďakujú za spoluprácu na 10. Amplióne aj všetkým miestnym a lokálnym partnerom, ktorí chápu, že kultúra nie je zadarmo ani samozrejmosť.

Ján Fakla

Finále, 5. kolo Slovenského pohára v Štúrove

13.9.2025 a nás reprezentovali 4 plavci a každý z nich si odnášal vzácny kov.

Preteku sa zúčastnilo 18 klubov a 59 pretekárov z celého Slovenska. V medailovej štatistike sme skončili na výbornom 4. mieste. Bilancia: 3x zlato (Čamajovci) a 1x striebro,

J. Beňo. Trať bola náročná, nakoľko sa plávali dlhé trate voľným spôsobom (VS). **5000m: 1.** Ján Čamaj v čase 1:02:14,02, **2.** Jakub Beňo v čase 1:05:45,41. **3000m:** Ján Čamaj st. 1. v čase 44:07,95. **500m: 1.** Martin Čamaj (9 ročný v kategórii Open) v čase 8:10,24.

Gratulujeme!

PK BŠ

Krajské majstrovstvá v atletike

Majstrovstvá SsAZ vyvrcholila atletická dráhová sezóna v kategórii jednotlivcov ml. a najml. žiactva v Považskej Bystrici.

28.9.2025, sa stretlo vyše 600 pretekárov zo Stredného Slovenska plus Stavbár Nitra, aby si zmerali sily v trinástich disciplinách. Naš klub ŠK Atléti BS reprezentovalo 15 pretekárov.

Množstvo osobných rekordov si na záver sezóny vybojovali skoro všetci naši pretekári.

Najmladšie žiactvo, narodení 2014 - 2016

60m- Adela Krahulcová 3. miesto, Lia Kondráťová 62.miesto a osobný rekord a Petra Mazúrová 65. miesto - štartovalo 84 pretekárov

Tomáš Krahulec 12. miesto osobný rekord, 20. miesto Matias Baláž osobný rekord, 49. miesto Oliver Greguš - štartovalo 65 pretekárov.

150m - Tomáš Krahulec 5. miesto osobný rekord, 17. miesto Matias Baláž osobný rekord, Oliver Greguš 32. miesto - štartovalo 36 pretekárov.

Lili Halátová - 7.miesto - osobný rekord, Adela Krahulcová - 9. miesto, Terézia Debnáriková - 34. miesto, Petra Mazúrová 37. miesto, Lia Kondráťová 42. miesto - štartovalo 52 pretekárov.

600m - Lili Halátová 14. miesto a Terézia Debnáriková 17. miesto - osobný rekord - štartovalo 44 pretekárov.

60m prekážky - Lili Halátová 10. miesto.

Kriket - Tomáš Krahulec - 6. miesto - osobný rekord - štartovalo 49 pretekárov

Úspešní pretekári zo Stredného Slovenska FOTO ARCHÍV AUTORA

Terézia Debnáriková 35. miesto - osobný rekord - štartovalo 45 pretekárov.

Skok do diaľky: 20. miesto Oliver Greguš - osobný rekord a Matias Baláž 22. miesto - osobný rekord - štartovalo 60 pretekárov.

Adela Krahulcová 9. miesto- štartovalo 85 pretekárov.

Mladšie žiactvo narodení 2012 - 2013

60m a titul Majsterky kraja vybojovala Michaela Šušková 8:20s - štartovalo 98 pretekárov.

150m- Michale Šušková - 3. miesto - osobný rekord 20,25s - štartovalo 72 pretekárov.

600m - Michaela Mária Palášthyová - 6. miesto - osobný rekord 1:51,43 min.

60m prekážky - Eliška Bačíková 6. miesto a Olívia Dobrovičová 9. miesto -štartovalo 19 pretekárov.

Kriket - 1.miesto Viktor Bartoš a 15. miesto Samuel Šlenker osobný rekord - štartovalo 29 pretekárov.

Olívia Dobrovičová 7. miesto osobný rekord - štartovalo 44 pretekárov.

Vrh 3 kg guľou: 1. miesto Viktor Bartoš 12,11m osobný rekord a 3. miesto Samuel Šlenker 9,86m a osobný rekord - štartovalo 7 pretekárov.

Skok do diaľky 3. miesto M. M. Palášthyová osobný rekord 450 cm a 17. miesto Eliška Bačíková 405cm - štartovalo 66 pretekárov.

Skok do výšky 3. miesto Viktor Bartoš 149cm - osobný rekord.

Štafeta v zložení: Palášthyová, Dobrovičová, Bačíková a Šušková získali skvelé 2. miesto.

Zhrnuté: Atléti BS získali tri zlaté, jedno striebro a päť bronzových medailí.

Podakovanie, gratulácia patrí všetkým pretekárom, aj Ondrejovi Bačíkovi a Veve Ivaničovej - žiaľ, neštartovali kvôli chorobe.

Podakovanie, samozrejme, patrí rodičom za celodennú pomoc s pretekármi a odvoz.

Pretekov sme sa mohli zúčastniť vďaka finančnej podpore z rozpočtu Mesta Banská Štiavnica - ďakujeme.

Róbert Petro
- predseda ŠK Atléti BS

Futbal

U19 opäť zvíťazila

9.kolo IV. ligy U19 sa odohralo na domácom trávniku. Chlapci potvrdili svoju formu, keďže už v 29. min. vyhrávali gólmi Kertésza a Farkaša 2:0. Na kontaktný gól súpera z Jakuba zo 41. min. odpovedali gólom Pastiera ešte do polčasu. 2. polčas sa ešte gólovo presadili za Sitno Hrubčo a Kertész. Súper ešte v rozhodnutom zápase upravil skóre na 5:2. Super chalani!

Ostatné výsledky:

U15 - FK Brezno 1:3

U13 - FK Brezno 1:2

A-mužstvo- FK 09 Bacúch 1:10

Sitno, do toho!

U11 - 12 gólová oslava

Zo Župkova si naši chlapci z U11 priniesli výhru 12:1. Gólovo sa presadili SITNO chlapci: S. Lupták 4, F. Szegén 3, L. Ulbrík 2, M. Ih-racký, T. Krahulec, B. Bernát. Sitno, do toho! Gratulujeme!

3 body z Balogu pre A-mužstvo

A-mužstvo si vezie z Balogu plný bodový zisk a výhru 2:0, ktorú zabezpečili pre Sitno Farkaš a Pereira. Sitno, do toho!

Dorast si z látok priniesol 3 body

Naši chalani z dorastu cestovali do Látok odohrať 8. súťažné kolo. Po dobrom kolektívnom výkone sa im podarilo otočiť nepriaznivý stav 0:2 na víťazný výsledok 3:2. Za Sitno skórovali M. Machovič, S. Zajac a N. Hankovič. Chalani oslávili víťazstvo novým pokrikom. Sitno, do toho!

Kam na futbal?

10.10.

U15 -Žarnovica, 10.00 h (V)

U13 -Žarnovica, 11.45 h (V)

U15 „B“ -L. Vieska, 14.00 h (V)

11.10.

A-mužstvo - Sásová, 14.30 h (V)

Bavíme sa futbalom!

FK Sitno BŠ

Stolný tenis

Po ročnej prestávke začali aj stolnotenisové súťaže.

Naše družstvo ŠKST Banská Štiavnica pôsobí v 3.lige banskobystrického kraja, do ktorej sme postúpili ako víťaz 4.ligy. V úvodnom kole nového ročníka sme po vyrovnanom priebehu podľahli družstvu OST Mladost Lučatin 8:10. Najbližší domáci zápas odohráme 10.10.2025 o 17.30 h ako vždy, v telocvični ZŠ pri plavárni. V prípade záujmu nás prídte podporiť.

Podakovanie
ŠKST ďakuje Mestu Banská Štiavnica za poskytnutie finančnej dotácie z rozpočtu mesta. Ďalej ďakujeme Katolíckej spojenej škole za vytvorenie výborných podmienok.

ŠKST

Potrebuje

umiestniť dieťa do MŠ?

Naša materská škola ponúka voľné miesta pre deti vo veku 2 – 5 rokov na školský rok 2025/2026. Deti čaká príjemné prostredie s rodinnou atmosférou, množstvo aktivít v prírode a dostatok priestoru pre šťastný detský rozvoj. MŠ Podhorie, tel. kontakt 0903 433 648.

Mgr. Petronela Šavoltová,
riaditeľka MŠ

Lekáreň Dužina

0910553244

LEKÁREŇ DUŽINA
HĽADÁ DO MLADÉHO
KOLEKTÍVU
FARMACEUTA.

Nástupný plat podľa praxe 1800-2500 Euro.

Lekáreň Dužina

0910553244

LEKÁREŇ DUŽINA
HĽADÁ DO MLADÉHO
KOLEKTÍVU
FARM. LABORANTA

Nástupný plat podľa praxe 1200-1600 Euro.

L.N.Trade Pod Sitnom

registrovaný sociálny podnik

ponúka:

- stavebnú činnosť
- murárske práce

☎ 0911 772 771

Sociálna – Senior

prepravná služba Banská Štiavnica
Pre seniorov a návštevníkov
nemocnice. Pre seniorov a ZŤP.
Pre ZŤP na invalidnom vozíku

0948 460 700

Pracovná doba:

Pondelok – Piatok 6.30 – 17.00

AKCIA

CELOROČNEJ
PLOŠNEJ INZERIE
30% ZĽAVA

AKCIA

na 3 opakovania
PLOŠNEJ INZERIE
25% ZĽAVA

**DONÁŠKA
AŽ K VAŠIM
DVERÁM**

- POTRAVINY •
- ALKO • NEALKO •
- CIGARETY •

OBJEDNÁVKY
NA TEL. Č.: 045/692 0150

PRÍJEM OBJEDNÁVOK:
PO – PI: 7:00 DO 19:00 HOD.
SO: 7:00 DO 14:00 HOD.
NE: 7:00 DO 12:00 HOD.

POPLATOK ZA DOVOZ V BŠ: 1,- €

SPOLU

PODPORÍME

DOBRÚ VEC

BENEFIČNÝ VEČER pre SČK Banská Štiavnica

Obec Svätý Anton a Slovenský Červený kríž v Banskej Štiavnici Vás
srdečne pozývajú na večer plný umenia, hudby a ľudskosti.

Program:

Divadlo z Pasáže - B. Bystrica

S hercami označovanými ako „ľudia s mentálnym postihnutím“ s organizačným tímom,
vímajúcim ako „nenormálny idealisti“

Folklorná skupina Baďančanka

Mužský spevácky zbor Štiavniččan

Stanislav Bartko

ZUŠ Banská Štiavnica

Tanečná skupina Applause

Štiavnická muzika

10.10.2025

od 17:00 hod

Kultúrny dom Sv. Anton

PRIDAJ SA K NÁM

ÚČASTI NA
RÔZNYCH
TURNAJOCH A
SÚŤAŽIACH

TRÉNINGY PRE
DETI OD 5 DO 15
ROKOV

TRÉNINGY
ZABEZPEČENÉ
POČAS
CELÉHO ROKA

POĎ HRAŤ TENIS

Tenisový klub Junior

0915 212 527

ŠTIAVNICKÉ NOVINY

■ Dvojtyždenník Mesta Banská Štiavnica vychádza každý druhý štvrtok, redakčná uzávierka je v pondelok do 9:00
■ **redaktor:** Mgr. Michal Kríž ■ **redakčná rada:** Mgr. Nadežda Babiaková, Ing. Ivana Nikolajová, Mgr. Martin Ma-
charik, Mgr. Lukáš Pellegrini, JUDr. Gejza Volf ■ **jazyková úprava:** Katarína Kísová ■ **sadzba a dizajn:** Mgr. Má-
ria Sisková ■ **adresa redakcie:** Mestský úrad Banská Štiavnica, oddelenie kultúry, športu a mediálnej komunikácie, Kammerhofska 1, Banská Štiavnica,
tel.: 045 6949652, 0918 688 850, e-mail: michal.kriz@banskastiavnica.sk. Reg.č. SKP 27. Podávanie nov. zas. povolené OZ SsRP B.Bystrica č.j. 1167/94-PTP
zo dňa 6.4.1994 ■ **vydavateľ:** Mesto Banská Štiavnica, Radničné námestie 1, 969 24 Banská Štiavnica, IČO 00 320 501 ■ **evidenčné číslo:** EV 4429/11
■ ISSN 1337-8023 ■ **tlač:** Nikara, Krupina ■ **redakcia si vyhradzuje právo redakčného krátenia a úpravy rukopisov!** Nevyžiadané rukopisy a fotografie
redakcia nevracia. Akékoľvek preberanie, rozmnožovanie a ďalšie rozširovanie článkov, ich častí, výtvarných riešení a reklám bez predchádzajúceho pís-
omného súhlasu redakcie je podľa Autorského zákona zakázané. Obsah článkov nemusí byť vždy totožný s názorom redakcie.

© Redakcia Štiavnických novín